שבועספורט

מעריב

גליון מס. 87 • ד' אב תשמ"ז • 30.7.1987

גיליון מיוחד

שם המשחק: כסף

גיליון מיוחד

שם המשחק: כסף

המאה של הכסף בספורט

עתון איטלקי מצא שנשיא ארה"ב רונאלד רייגן משתכר 260 אלף דולאר בשנה ואילו מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבצ'וב רק עשירית מזה. לעומתם מרוויחים ענקי הספורט סכומי עתק המבוטאים במיליונים – להצדקת אימרת הסופר הצרפתי אנדרה מאלרו: "המאה ה־20 היא המאה של הספורט". בעצם: המאה של הכסף בספורט.

רשת הטלוויזיה האמריקנית איי.בי.סי. רכשה את זיכיון השידורים של אולימפיארת לוס אנג'לס ב־300 מיליון דולאר ונ.בי.סי. את אלו של סיאול ב־500 מיליון. כדי לשדר בטלויזיה האיטלקית משחקים בגביעי אירופה בכדורגל, חייבת RAI (רשות השידור באיטליה) לשלם 15 מיליון דולאר ועל שידור משחקי הליגה עוד 25 מיליון.

איטליה היא דוגמא טובה למימדי תופעת הכסף הגדול בספורט. מאראדונה משתכר כ־2 מיליון דולאר בשנה ואילו דינו מנגין, בכדורסל, 250 אלף (האמריקני בוב מאקאדו אף הוא בטריוסר – כ־350 אלף), הארגנטיני קירוגה 45 אלף בכדורעף, הספרדי אסטיארטה 50 אלף בכדורמים, האוסטרלי קאמפוזה 40 אלף בראגבי, הכדורידן היוגוסלאווי ובקו 25 אלף ושחקן ההוקי־קרח פינו מרולה כ־100 אלף לעונה.

על־פי הערכה עשו לארי הולמס ושחמד עלי בקריירת האיגרוף שלהם כ־60 מיליון דולאר, אבל לאחר ניכויי מס נשארו להם כשליש מזה, אולי פחות. בידי מישל פלאטיני נשארו רק 30% מהכנסותיו בכדורגל באיטליה וצרפת ובשוודיה נשארים בידי הספורטאים הגדולים רק 18% (המס השולי המירבי שם מגיע ל־82%). לא פלא איפוא, שכמה מגדולי הספורטאים מציאו "מיקלטי מס" במונאקו.

גיליון זה מוקדש לתופעת הכסף הגדול בספורט – בישראל ובעיקר בעולם.

אלכס דורון

10 החוזים הגדולים ביותר בספורט המקצועני

השם	הענף	הקבוצה	משך החוזה בשנים	$ במיליונים
סטיב יאנג	פוטבול	לוס־אנג'לס אכספרס	43	60
מג'יק ג'ונסון	כדורסל	לוס־אנג'לס לייקרס	25	25
ווין גרצקי	הוקי קרח	אדמונטון אוילרס	21	23
דייב ווינפילד	בייזבול	ניו־יורק יאנקיס	10	20
אייזאה תומאס	כדורסל	דטרויט פיסטונס	10	15
גארי קארטר	בייזבול	ניו־יורק יאנקיס	8	17
לארי ביירד	כדורסל	בוסטון סלטיקס	7	17
מוזס מאלון	כדורסל	וואשינגטון בולטס	6	12
פאט יואינג	כדורסל	ניו־יורק ניקס	5	15
ג'ורג' פוסטר	בייזבול	ניו־יורק יאנקיס	5	11

(על פי גרין־ספורטיב, מילאנו)

זה מה שהם מרויחים על כל מטר של ריצה, רכיבה, נסיעה או תנועה על המסלול והשדה (איור: דאריו מלונה, מילאנו)

עשירים – לפי שעה

(מבוסס על דיווח רשמי על שכר וממוצע של זמן־משחק)

דייב ווינפילד (בייסבול) $ 4938

ויין גרצקי (הוקי־קרח) $ 5000

מוזס מאלון (כדורסל) $ 10,732

וואלטר פייטון (פוטבול) $ 20,833

דאג פלוטי (פוטבול) $ 25,926

בשער

טעם־החיים של הכדורגל הוא כסף, הרבה כסף, ואם תרצו זה גם הצבע שלו

הדוגמן: גבע מרקוס;

המקום: חדר הכספות בסניף המרכזי של בנק לאומי בת"א;

הכמות: חצי מיליון ש"ח.

צילם: רובי קסטרו, באדיבות בל"ל

מה בגליון

5-4: 10 מרוויחי ישראל; 6-7: עשירי הכדורגל; 9-8: פירסומת על שתיים; 10-11: תעשיית בקרן; 12-13: פוסטר; סיני; 14-15: המיליונר האדום; 16-17: קונצרן ל.א.; 18: תחזיטוטו; 20-21: הכסף של ג'ורדן; 22: עשיר מחיצים.

שבועספורט

עורך: אלכס דורון
עריכה: טובי פולק
עריכה גרפית: שפי דגן
צלם: עדי אבישי
עורך מדור הספורט: אבי בטלהיים

מודעות: גילה שניידר, חיליק עמיר טל': (03)439442

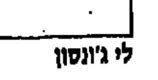
עמוס מנסדורף (מימין) וקוין מגי

עשרת המרויחנים הגדולים בישראל

השם	האגודה	הכנסה באלפי $
1. עמוס מנסדורף	(מכבי צפון ת"א)	200
2. קוין מגי	(מכבי ת"א)	150
3. קני באניסטר	(הפועל חולון)	140
4. לי ג'ונסון	(מכבי ת"א)	125
5. מיקי ברקוביץ	(מכבי ת"א)	120
6. דניאל ברייילובסקי	(מכבי חיפה)	110
7. אורי מלמיליאן	(בית"ר ירושלים)	100
8. ארל וויליאמס	(אליצור רמלה)	80
9. אבי כהן	(מכבי ת"א)	70
10. לבן מרסר	(הפועל ת"א)	66

משה סיני, ג'יימס טרי ודייזי בורמור הרויחו בערך כמו מרסר.

קני באניסטר

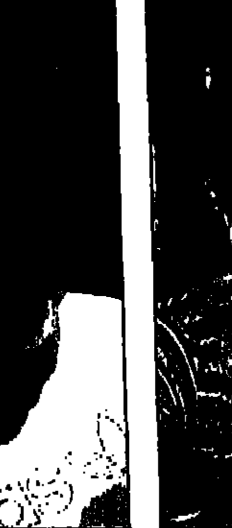
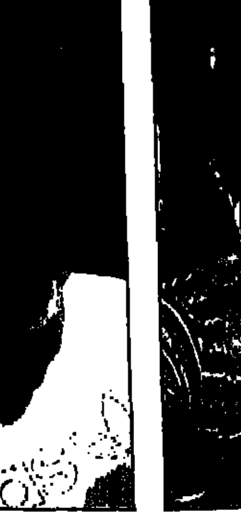

לי ג'ונסון

מיקי ברקוביץ'

דניאל ברייילובסקי

אורי מלמיליאן

ארל וויליאמס

אבי כהן

לאבן מרסר

שם המשחק: כסף

עשרת ה"לוויתנים"

הספורטאי הישראלי בעל ההכנסה הגבוהה ביותר בשנה האחרונה, היה זה שעיסוקו בכדור הקטן ביותר – עמוס מנסדורף ■ כל "עשרת המרויחנים" הגדולים ביותר בספורט הישראלי, לא הרויחו יחד, בשנה אחת – אלא מיליון דולאר. "כסף קטן" בהשוואה לעולם הגדול ■ מי הם אלו שמסווגים אותם ב"עשיריה העניה ביותר"? ■ סקירה

א. טבק

עשרת הספורטאים בעלי ההכנסות הגבוהות ביותר בישראל, הרויחו יחד רק למעלה ממיליון דולר נטו – במשך שנה. לצרכי התחקיר, חושבה השנה מיולי 1986 ועד יוני 1987.

בראש סולם המרויחנים, הטניסאי עמוס מנסדורף – מס. 1 בישראל ו־31 בעולם – שדירוגו בין המרויחנים, בהתאם: הכנסתו בתקופה האמורה הגיעה ל־200 אלף דולר. את רוב כספו – 157 אלף דולר – עשה בפרסים שצבר בתחרויות רשמיות, במקומות שונים בעולם. שאר ההכנסה באה לו מפירסום למוצרים אחרים ובתחרויות ראווה, בהן פרסי הכסף גבוהים יותר מהטורנירים הרשמיים.

שני לו כדורסלן מכבי ת"א, קווין מגי – שרבים רואים בו את אחד מטובי השחקנים באירופה. הוא השתכר בתקופה הנ"ל 150 אלף דולר – כולל 10 אלף דולר, ממבצע פירסומי. בהתאם לחוזהו, פרט לזכייה (לה הוא עדיין מייחל) בגביע אירופה לאלופות בכדורסל – אין לו מענקים אחרים. שכרו הנ"ל כולל את כרטיסי הטיסה לחופשותיו בארה"ב.

תרומה מארה"ב

שלישי במצעד קני (החיה) באניסטר, בעונה החולפת בהפועל חולון. 50 אחוז משכרו קיבל מהקבוצה החולונית, והשאר תרומה מאוהד שלה, בארה"ב – כך על כל פנים הגירסה הרשמית של ראשי חולון.

לי ג'ונסון שאינו ממשיך במכבי ת"א, מדורג רביעי. כשהגיע אליה, לפני שלוש שנים, היה שכרו גבוה יותר משל מגי. הצלחתו הספורטיבית של מגי גרמה להעלאת שכרו ב־10 אלף דולר – יותר משכרו של ג'ונסון.

מיקי ברקוביץ' סיים עתה חוזה תלת־שנתי במכבי ת"א – אך שכרו לשנתיים הבאות לא יפגע. יש מי שרוצה ביקרו, במכבי ת"א. 100 אלף דולר היה שכרו השנתי והשאר קיבל במבצעי פירסום למוצרי מתיקה.

שישי – הכדורגלן דניאל בריאלובסקי. שכרו השנתי היה 80 אלף דולר. בנוסף לכך קיבל מראש 25 אלף דולר כדמי חתימה שנתיים, לכל ארבעת השנים של החוזה במכבי חיפה. כן הוא מקבל, בהתאם להסכם, מדי שנה, ארבעה כרטיסי טיסה לביקור־משפחתי בארגנטינה. השנה היה מחירם 5000 דולר.

בדרך הקשה

אורי מלמיליאן, "כדורגלן העונה", הרויח השנה מעט־פחות מבריאלובסקי – ובדרך הקשה. שכרו השנתי הבסיסי 30 אלף דולר בלבד, והשאר – בהתאם להצלחותיה של בית"ר ירושלים בליגה ובגביע, לפי התעריף הבא: 2000 דולר לנצחון, סכומים נמוכים יותר עבור תיקו. 7000 דולר מענק אליפות וסכום דומה כמענק חתימה. 10 אלף דולר עשה מלמיליאן מתשדיר פירסום ללוטו. החוזה הכספי שלו עם בית"ר הוא לעוד שנתיים.

הכדורסלן ארל ווילאמס, למרות גילו המתקדם (36), הרויח אשתקד 80 אלף דולר. החשבון אצלו פשוט: 65 אלף דולר כשכר לעונה ועוד 15 אלף מענק עלייה ל"לאומית".

אבי כהן, קפטן הנבחרת שעזבנו לריינג'רס גלזגו, ניצב בסולם זה רק במקום ה־9. שכרו הורכב מתשלום חודשי קבוע, 5000 דולר ומענק עבור הזכייה בגביע המדינה: 15 אלף ש"ח ברוטו ומחצית הסכום בנטו. לכך יש לתוסיף עוד 1000 דולר מתשלומים שקיבל מההתאחדות, על משחקים ואימונים בנבחרת.

סוגר את מצעד עשרת המרויחנים, כדורסלנה הבינ־לאומי של הפועל ת"א, לאבן מרסר – אם כי יש עוד שלושה ספורטאים שהשתכרו כמוהו. מרסר קיבל 60 אלף דולר מהפועל ת"א ו־6000 דולר מאיגוד הכדורסל על הופעתו בנבחרת, באליפות אירופה האחרונה.

"העשיריה הענייה"

לצד העשרה, יש בישראל גם סוג אחר של ספורטאים – אלופי מדינה, שיאנים, המייצגים אותה לעתים באורח מרשים למדי בחו"ל ולפעמים גם מגיעים להשגים נאים – ששכרם "ממש פרוטות", בהשוואה ל"לויתנים" וכמושגי ישראל, כמובן).

רשמית אסור להם לקבל כסף בעד עיסוקם, שכן הם מוגדרים כחובבים. בעולם לא מתחשבים כבר בהגדרה המעט־ארכאית הזאת– ולכן יש גם השגים יותר טובים. בעשיריה השנייה אלופים ושיאנים, שניתן לסווגם כ"עשיריה ענייה" – מקבלי תמיכה כספית והקצבות מהיחידה לספורט השגי. התשלומים נקבעים על סמך קריטריון אחר: השגיהם הספורטיביים. גם פה שני סוגי ספורטאים והפער ביניהם מגיע ל־50 אחוז בהטבות הכספיות.

בסגל האולימפי, כרגע, ארבעה ספורטאים שמקבלים כ־10 אלף ש"ח לשנה כ"א, שהם כ־6000 דולר. המאושרים הללו: האחים־השייטים רן ורן טורטן (הפועל ת"א), המתאבק יליד ארה"ב, אבן ברנשטיין (באר־שבע) והאתלטית זהבה שמואלי (רמת השרון). כל אחד מהם מקבל 500 ש"ח בחודש ו־300 לכיסוי הוצאות. התשלום – לשנה.

גם ספורטאים בכירים, בכדוריד ובכדורעף, אינם זוכים לשכר גבוה במיוחד, בניגוד לעמיתיהם במרינות אחרות (ראה איטליה). במקרה הטוב ביותר, מקביל שכרם לזה של שחקן מצטיין בליגה א' בכדורגל (!). נכון שמוכר בענפים שכמעט ואינם זוכים להכנסה ממכירת כרטיסים, אבל בכל זאת.

איך משלמים

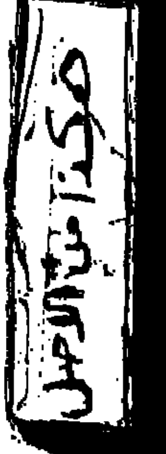
בעלי השכר הגבוה־ביותר בכדוריד הישראלי הם מישה יוסיפוביץ ממכבי ראשל"צ וזיו קושניר מהפועל ראשל"צ. כל אחד מהם הרויח כ־10 אלפים דולר. על זכייה בתואר, הובטחה להם תוספת ואז דובר ששכרם יעלה עד 15 אלף דולר. התשלום ניתן בכל מיני אמצעים, כולל רכישת מכונית.

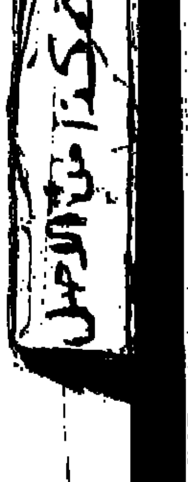
ובכדורעף: אורי חבר מקבל 1100 דולר בחודש, וכך גם אמיר אקרמן (בעונה האחרונה במכבי ת"א ובעונה הבאה, בהפועל כפ"ס). בשני המקרים שכרם לא עבר את 10 אלפי הדולר בשנה.

3600 ש"ח לשנה מקבל מהקרן לעידוד ספורטאים מצטיינים גם גר אברהם, אלוף גלשני הרוח. והשחיין אייל שטיגמן (לומד בארה"ב) ושיאנית הרוחק, סיגל גונן, מקבלים פחות מזה – מאחר שהשגיהם, עד כה, לא הצדיקו, לדעת אנשי הקרן לעידוד ספורטאים, תשלום גבוה יותר. יחד עם זאת היו לסיגל הכנסות מהופעתה בתשדיר פירסומת לשתיית חלב.

הסקירה הזאת לא עוסקת בשאלה למי מגיע – וכמה, אלא רק בעובדות, בנתונים שמוכיחים כי השכר הגבוה ביותר בספורט הישראלי הוא של ספורטאי שעיסוקו ב.. כדור הקטן ביותר (עמוס מנסדורף).

זו אולי עוד סיבה מדוע יותר ויותר צעירים, נוהים כיום לטניס. ■

מפלה ועד דייאגו

"מלך הכדורגל" מברזיל החל את עידן הכסף הגדול ומאראדונה קובע בו עתה את השיאים, חדשות לבקרים ■ כך נדחק רובסון למקום השני באנגליה ■ מיכרה הזהב – באיטליה ■ החברות הכלכליות הגדולות, מזרימות את עיקר המזומן לספורט הפופולארי ביותר ■ תמונת־מצב

פיטר בירדסלי (מימין) וגרי לינקר. אם יצליח בירדסלי בליברפול, עשוי ערכו "לקפוץ" ל־5 מיליון ליש"ט בתוך שנה־שנתיים

מיוחד ל"שבועספורט"

"מלך הכדורגל" פלה, נחשב לחלוץ עידן הכסף הגדול, בספורט הפופולארי ביותר בעולם, עידן שלתמיכות ומימון הכדורגל, בידי חברות כלכליות. אבל מאז דרך כוכבו ב־1958, נסקו סכומי הכסף המשולמים לכדורגלנים, בעד השערים שהם מבקיעים ו/או מונעים, לשיעורים שלא־ייאמנו. תחנות הביניים, בין פלה לשיאן הנוכחי, דייאגו מאראדונה, הם: ההולנדי יוהאן קרוייף 5 מיליון דולאר בעד חוזה לארבע שנים; קוין קיגן 700 אלף דולאר בשנה בהמבורג; מאראדונה נרכש בידי ברצלונה בעד 10 מיליון דולאר והשתכר בתקופת החוזה שלו שם, על פי סקר של "אקונומיסט" מהקיץ שעבר, 15 מיליון. נאפולי קנתה אותו מהספרדים בעד 13 מיליון והיא צריכה לשלם בעד התענוג הזה סכום גדול כדי חמישים אחוז, משמשלמה קבוצת המיליונרים מברצלונה.

בראיין רובסון, קפטן אנגליה ומנצ'סטר יונייטד, מרויח לפי "דיילי אכספרס" הלונדוני 26.66 ליש"ט לכל דקת משחק. מאראדונה מרויח כ־4 דולאר ל...כל מטר שהוא "שורף" בעונה (לפי "גרין ספורטיב" האיטלקי). השבועון חישב ומצא שמאראדונה עובר בעונה 450 ק"מ – לפיכך, שכרו השנתי (לפני חוזי פירסום) – כ־2 מיליון דולאר בעונה.

בירדסלי קפץ לראש

עד לשבוע שעבר היה רובסון שנרכש בידי היונייטד מווסט־ברומיץ' תמורת 1.5 מיליון ליש"ט ומשתכר 2400 ליש"ט בשבוע – המרויחן מס. 1 באנגליה, שאיננה מן הנדיבות ביותר במשכורות. עתה "גבר" עליו במירוץ אל הכסף פיטר בירדסלי, שליברפול רכשה מניוקאסל תמורת 1.9 מיליון ליש"ט (כ־3 מיליון דולאר). "דיילי מירור" מעריך כי אם יצליח, ינסוק מחירו עד כדי כך שברצלונה תסכים לשלם בעדו גם 5 מיליון ליש"ט, בתוך שנה או שנתיים.

בירדסלי הוא הכדורגלן האנגלי העשירי במועדון המיליונרים האקסקלוזיבי, שבו כל חוזה מבוטא בשבע ספרות (6 אפסים). לפני שמונה שנים, היה זה בראיין קלאף מנהל נוטינגהאם שפרץ ראשון את מחסום מיליון הליש"ט כשרכש מברמינגהאם את טרוור פראנסיס, ב־1.3 מיליון ליש"ט (כשנמכר לפיורנטינה האיטלקית, שוב נחתם חוזה של מיליונים). רק שלושה בריטים פרצו פעמיים את מחסום המיליון, בעיסקות כדורגל.

איטליה היא מיכרה הזהב לכדורגלני תבל, כיום. לפי "גרין ספורטיב" השתכר פאולו רוסי, בשיאו, רבע מיליון דולאר בשנה. קרל־היינץ רומניגה מרויח כיום 850 אלף והברזילי זיקו, השתכר שם 1 מיליון.

"בילד" הגרמני מצא ששכרו של לותר מאתיאוס, הכוכב מס. 1 בבונדסליגה, מגיע ל־50 אלף מארק בחודש, 600 אלף בשנה (רק 300 אלף דולאר). השכר הממוצע בכדורגל המערב גרמני הוא 6000 דולאר בחודש, כלומר כ־75 אלף בעונה. באוסטריה המרויחנים הגדולים הם פרנץ קראנקל, הרברט פרוהסקה והאנזי מילר – 15 אלף דולאר בחודש. השכר הממוצע שם: כ־3500 דולאר בלבד.

היפאנים תומכים באיטלקים

כניגוד לעבר נהגים כיום מועדוני הכדורגל הבכירים, בליגות השונות, מתמיכה מאסיבית של חברות כלכליות ואינם מסתמכים עוד רק על ההכנסות ממכירת כרטיסים. יובנטוס האיטלקית, למשל, נתמכת בידי חברת "אריסטון" ב־1 מיליון דולאר לעונה; "קאנון" תומכת בוורונה ב־900 אלף ו"מיסודה" היפאנית, באינטר ב־835 אלף, לעומת התמיכה של מחשבי "קומודור" בביירן מינכן – 440 אלף דולאר בעונה (לפי סקר לונדוני). על זה יש להוסיף תקבולים ממכירת זיכיון שידורים המשחקים בטלוויזיה. בגרמניה משלמת הטלוויזיה לבונדסליגה כ־2 מיליון דולאר בעונה שנחלקים בין 18 הקבוצות בליגה. הטלוויזיה הספרדית שילמה 140 אלף דולאר למארחת של משחק ליגה מרובר (שידור חי). אך נתחי ההכנסות הגדולים ביותר של המועדונים הם מפירסומת – וכך יכולה יובנטוס לשלם לשחקניה משכורות בסך כולל של כ־8 מיליון דולאר, פי שניים מב־1983 ופי שלושה מ־1981.

לפני 22 שנה היה קיים חוק שכר מינימום בכדורגל האנגלי, שאסר לשלם לשחקנים יותר מ־30 דולאר בשבוע. הוא בוטל. אשתקד השתכרו רק 32 מכ־2000 שחקני 4 הליגות באנגליה, יותר מ־90 אלף דולאר בעונה, כולל מענקים. 75 אחוז מהם השתכרו פחות מ־50 אלף דולאר.

הנה כמה נתונים על שוויים (ולצורך חוזה) של כדורגלנים שונים באירופה:

איאן ראש, ראש וראשון לכוכבי אנגליה, מבחינת ערכם – 4.5 מיליון דולאר. ראש נרכש בידי יובנטוס ב־3.2 מיליון דולאר. בירדסלי שנרכש בידי ליברפול מוערך באותו סקר (של "בילד") כ־3.5 מיליון דולאר. קלייב אלן מטוטנהאם ב־4 מיליון, מארק לאורנסון מליברפול ב־1.5 מיליון, טרוור סטיוון מאברטון האלופה ב־2.4 מיליון, טוני אדאמס מארסנל ב־2.1 מיליון וגלן הודל כששיחק בטוטנהאם ב־1.2 מיליון דולאר (בעונה הקרובה הוא ישחק בקבוצת מונאקו בצרפת וישתכר יותר מרבע מיליון דולאר בעונה). ריי ווילקינס, 31, שעבר מא.ס.מילאן לפאריס סנט ז'רמן, יקבל בשנתיים הבאות 750 אלף ליש"ט (כ־1.1 מיליון דולאר). מילאן הציעה אותו לצ'ונה האיטלקית שהיתה מוכנה לשלם לו רק 150 אלף ליש"ט בעונה ושליש מהשכר, ללא מענקים, שתשלם סנט ז'רמן.

לפורטו, אלופה אירופה 87' וסגנית אלופת פורטוגל, קהל ביתי ממוצע של 60 אלף צופים. כוכבה פוטורה, שנרכש עתה בידי אתלטיקו מדריד, השתכר 150 אלף דולאר בעונה. השכר הממוצע בפורטוגל 15 – 20 אלף דולר בלבד. פאולו פוטורה מוערך בידי מומחים ב־3.5 מיליון דולאר. הרחק מאחוריו בדירוג במדינה זו: מיראנדו ריאמנטינו מבנפיקה 2 מיליון ופרננדו גומש והאלג'ירי ראבאח מדג'ר 1.75 מיליון דולאר כ"א.

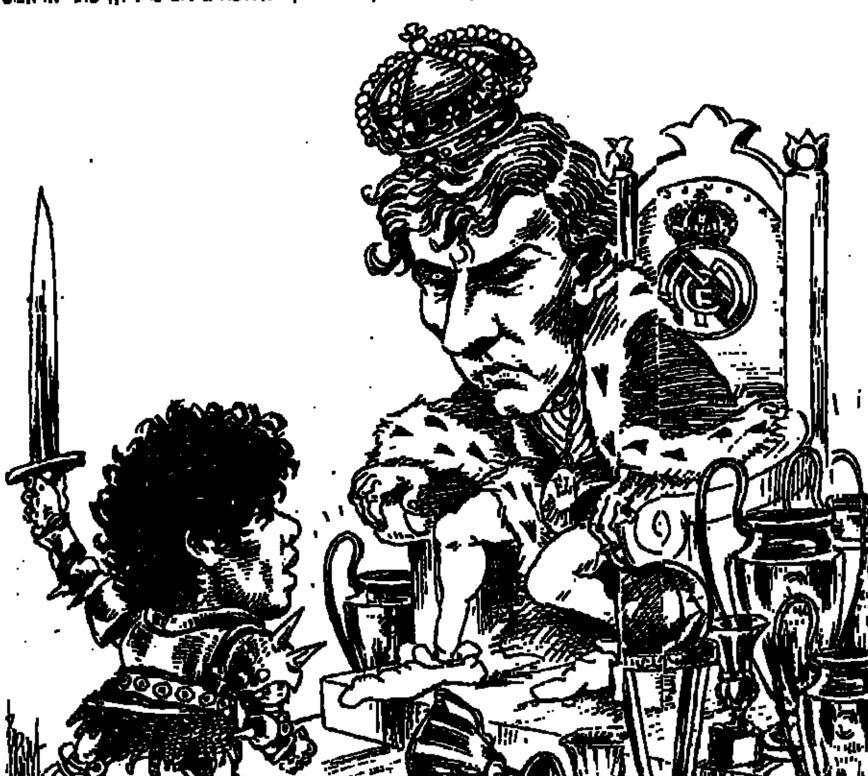
השקיעה הגדולה

בליגה האוסטרית הבכירה עשר קבוצות, שמונה בלבד נחשבות "קלאסה". טוני פולסטר, שתקנה של סגנית האלופה, אוסטריה וינה (39 שערים בעונה האחרונה), שנרכש עתה בידי טורינו, מוערך ב־1.5 מיליון דולאר. שני בדירוג הוותיק הרברט פרוהאסקה (אוסטריה) 600 אלף דולאר בלבד. כוכב האלופה, רפיד וינה, היוגוסלאווי זלארקו קראנצ'אר מדורג שישי ברשימת בעלי הערך הרב ביותר בליגה זו – 450 אלף דולאר. הכדורגל האוסטרי בשקיעה מתמשכת, שהואצה בשנים האחרונות. הכסף המועט המשולם שם נובע מהיעדר קהל במשחקים. קהל השיא השנה היה רק לשלישית בטבלה, טירול – 8400 צופים. הממוצע: 5700.

כדורגלני בריה"מ נחשבים, רשמית, עובדי מדינה ושכרם הוא בין הסודות השמורים ביותר בספורט הסובייטי. בכל זאת ניסו מומחים במערב היבשת לאמוד את ערכם של כוכבי הצמרת הרוסית וכך רק ניתן לנסות להעריך, אבל לא לנחש, מהו שכרם. איגור בלאנוב מקייב מוערך ב־1.75 מיליון דולאר, חברו לקבוצה ולאדימיר בסונוב ב־1.5 מיליון, ולאדימיר טארטאשוק מצסק"א מוסקווה 1.3 מיליון ואולג פרוטאסוב מדנייפר ב־1.1 מיליון. השוער המצוין רנאט דסאייב מדינאמו קייב, עשירי בדירוג ומוערך רק בחצי מיליון דולאר. כנראה שזה גורלם של שוערים, יהיו גדולים ככל שיהיו. הם לרוב אחרונים בסולם. מספר הצופים הממוצע בליגה הסובייטית 22 אלף. השיא הוא, לרוב, בדרבי המוסקוואי: 40 אלף.

הכדורגל במזרח גרמניה איננו להיט. כוכבי הספורט הגדולים שם, הם בענפים האישיים, בעיקר אתלטיקה ושחיה. לפיכך כנן חלה ירידה במספר הצופים בליגה במדינה זו ועתה הממוצע רק 9100. האלופה דינאמו מזרח ברלין היא מושכת הקהל הגדולה ביותר עם ממוצע של 17,500. בהתאם לכך גם שכרם של שחקני הצמרת: השכר החודשי הוא 1250 דולאר – סכום זה גדול כדי 50 אחוז משכרו של... רופא בכיר שם. כוכבי מזרח גרמניה נהנים מהטבות שונות, כמו הקפצה לראש התור, לרכישת דירות ומכוניות.

הכדורגלן המזרח גרמני המדורג ראשון ברשימת בעלי הערך הרב ביותר הוא אנדריאס תום מדינאמו מזרח ברלין 1 מיליון דולאר. האנס אוכה מילינג, כוכב סגנית האלופה מגדבורג מוערך ב־850 אלף והכבוד לקבוצה הלף מגנה 650 אלף. על פי ומתן עשר מ־14 קבוצות הליגה הראשונה במזרח גרמניה, ראויות לשחק בליגה השניה במערב. ■

"העייט" הספרדי בוטראגניו (יושב על כסא המלכות), כוכב ריאל מדריד מול הטוען לכתר האירופי, דייאגו מאראדונה מנאפולי. שניהם יתעמתו כבר בפתיחת משחקי גביע אירופה בכדורגל, העונה. (איור מתוך "גזטה דלו ספורט", מילאנו)

"בילד": ספרד בראש הדירוג האירופי, השנה

גובה לכל ששכר הכדורגלנים הוא פונקציה של מספר הצופים הבאים למשחקים. יותר צופים – יותר כסף בקופת הכוכבים. לפיכך, איטליה היא באמת מס. 1 באירופה. מספר הצופים הממוצע בליגה שם היה השנה 34 אלף, בספרד 33 אלף, בבריה"מ 22 אלף, במערב גרמניה 20 אלף ובאנגליה 19,700. במזרח גרמניה מחירו של כרטיס־עמידה למשחק כדורגל [illegible] 2.28 דולאר. באיטליה הכרטיס היקר ביותר – 50 דולאר, לעומת 18 בגרמניה המערבית. "בילד" נטל את כל המרכיבים הללו, עם מספר השערים [illegible]

[illegible]

שכר מוגדל – עם מבט לעתיד

למרות שלא הצטיינו העונה במיוחד, זכו שניים מכוכבי צרפת, לשכר גבוה למדי: "כדי להעניק להם מוטיוואציה לעונה הבאה", הסבירו ראשי הקבוצות שחתמו עמם על החוזים ועל כך ספגו ביקורת קשה בתקשורת.

דומיניק רושטו נקנה בידי טולוז, מסנט ג'רמן הפאריסית ושכרו יהיה 330 אלף פרנקים (כ־50 אלף דולאר !). וויליאם איאש עבר מסנט ז'רמן למארסיי באותם תנאים.

בצרפת אין נוהגים לפרסם את שכר הכדורגלנים, אך ניתן להסיק לא מעט על אפשרויות התשלום מנתונים על הכספים שמגלגלת תעשיית הכדורגל, שם. בעונה האחרונה גדלו הכנסות הטוטו בכחצי מיליון פרנקים והגיעו ל־25 מיליון (יותר מ־4 מיליון דולאר). 10 מיליון יוענקו לקבוצות בעלות בתי"ס לכדורגל והשאר, 15 מיליון פרנקים יחולקו שווה בשווה בין 56 הקבוצות המקצועניות בשתי הליגות הבכירות.

מחיר כרטיס המנוי הזול ביותר (עמידה מאחורי השערים), למשחקי מארסיי, למשל – 500 פרנקים (כ־80 דולאר). ביציע המרכזי מחיר המנוי לעונה 9000 פרנקים. באיצטדיונה 50 אלף מקומות – 20 אלף בעמידה.

רשת הטלוויזיה הפרטית "קאנאל +" (1.8 מנויים) תשדר העונה 20 משחקים בשידור חי ומכל משחק תשלם לשתי הקבוצות המתמודדות ולהתאחדות 3 מיליון פרנקים (חצי מיליון דולאר).

שאול להט

"משאבת המיליונים"

ודייאגו מאראדונה הוא "משאבת כסף". סוכנו באנגליה ג'ון סמית מסר ל"דיילי מירור" כי התעריף שלו הוא: 8000 דולאר לכל שער, 8000 דולאר לנקודת טבלה, שכר בסיסי לפני מענקים כ־1.4 מיליון דולאר ועוד כ־5 מיליון דולאר בעונה בעד כל מיני פעילויות מחוץ לכדורגל.

המענק שהוא תובע עתה לקראת חידוש חוזהו (או החלפתו בחוזה במדינה אחרת): כ־350 אלף דולאר בעד 20 נצחונות ליגה, לפחות, בעונה; 160 אלף בעד לפחות 20 שער, 400 אלף בעד 50 נקודות־טבלה, 160 אלף בעד לפחות 10 שערים, 800 אלף או 10 אחוז מההכנסות מכל משחק־בית בגביע אירופה, בחמש עונות; 160 אלף או 25 אחוז מהכנסות ממשחקי רעים; כ־100 אלף דולאר לכיסוי הוצאות טיסותיו או 15 כרטיסים במחלקה הראשונה מאירופה לארגנטינה וחזרה, אחת לששה חודשים וכן לקבל תכתיביו לכל טיסה שיחשוק בה, במהלך העונה, לכל מקום בעולם; 3500 דולאר על 10 דקות של הופעה באיזשהו אירוע חברתי ולצרכי צילום בטלוויזיה; טיסות במטוסי סילון פרטיים לכל מקום לצרכי קידום מכירות ומימון מתנותיו לרעייתו – שעוני רולקס, יהלומים ופנינים (!); 1.6 מיליון דולאר לשנה בעד חוזה לקידום מכירות של מיץ תפוזים ביפאן, 1.6 מיליון בעד אותו חוזה עם "פומה" ועוד 1.6 בעד קידום מכירות לבגדי כדורגל בארגנטינה...

שטחי פירסום – על שתיים

פאט "כסף מזומן" קאש וגבריאלה סאבאטיני עושים את הכסף הגדול שלהם בקידום מכירות לכל מיני מוצרים – מדגנים לארוחת הבוקר ועד משקפי־שמש ■ הכספים מתגלגלים לכיסיהם עוד לפני שהם חובטים בכדורים ■ מה יש בקאש וסאבאטיני שאין אצל אחרים, טובים מהם בטניס העולמי

במולדתו, אוסטרליה, הוא כיום גיבור לאומי כמו פול "קרוקודייל ראנדי" הוגאן. רק בן 22 וכבר מולטי־מיליונר. פאט קאש, כשמו כן הוא: "פאט כסף מזומן". כשזכה עתה בכתר ווימבלדון הראשון בקריירה שלו, התואר היוקרתי ביותר בעולם הטניס, העשיר את חשבון הבנק שלו בכרבע מיליון דולאר. כבוד אדיר וכסף קטן, מבחינתו. "פינאטס". את הכסף הגדול הוא עושה לא על הדשא – בחוזי פירסום ובקידום מכירות.

כוכבי הספורט הלבן הם כיום חבורה מיוחדת במינה ב"שאו ביזנס" של הספורט. עוד בטרם יניפו את המחבט לחבטת־ההגשה הראשונה, כבר מתחיל הכסף להתגלגל לכיסיהם. השמות הגדולים צוברים מיליוני דולארים, תודות לבגדים מסויימים מאד שלובשים, משקפי שמש שמרכיבים על עיניהם הרגישות, קציצות המבורגר מסויימות שאוכלים וחברות תעופה מסויימות שבהם טסים. מקצה הקודקד, דרך שרוולי חולצות הטי שלהם ועד לגרביים ונעלי הספורט שלרגליהם – כוכבי הטניס הגדולים כיום אינם אלא שיטחי־פירסום על שתיים. עשרת הגדולים כאן מרויחים עד 1.5 מיליון דולאר בשנה כ"א, בעיסקות פירסום עם יצרני בגדי ספורט, שמשלמים להם בעד הזכות להשתמש בשמם של הטניסאים לקידום מכירות מוצריהם, או כדי להטביע את שמות הכוכבים על הבגדים.

בדיקת מצאי

בחדרי ההלבשה, לפני כל משחק, שולפים אלילי ההמונים רשימות מיוחדות שמסרו לידם סוכניהם ומנהלי עסקיהם ובודקים היטב אם לא שכחו משהו לפני שייצאו ל"שדות הקרב" של הטניס. באמצעות הרשימות הללו בודקים אם הכל במקומו: חולצה מתאימה, מכנסיים, גרביים, נעליים, סרטוני ראש וזרוע, מחבטים, כדורים. אם כל אלו נושאים את ה"לוגו", שם וסמל החברה המפרסמת, החתומה על החוזה המתאים.

בכך לא מסתיים הסיפור. כסף רב יותר זורם לחשבונות הכוכבים מחוזי פירסום שאין להם ולא כלום עם ספורט או עם ציוד ספורט. פאט קאש, כיום שובר הלבבות של נשים רבות, הוא מגדולי המרוויחנים בטניס, ללא מחבט. בין עיסקות הפירסום שעשה מנהל עסקיו: לקופסאות של פתיתי דגנים לארוחות הבוקר (אהובות ביותר על האוסטרלים) זה שווה מבחינתו, מיליונים רבים מאד בשנה.

מארטין בראנט, מ"סאנדיי מירור" הלונדוני, מצא שהיקף החוזים של קאש, מחוץ לטניס, מגיע כבר לכ־4.5 מיליון דולאר – שנפרשים על פני כמה שנים. נייג'ל קלארק מה"דיילי מירור" ומאלקולם פולי מה"אכספרס", למחרת זכייתו של קאש בכתר ווימבלדון, קבעו שאם ימשיך להצליח, ירוויח בתוך שלוש שנים יותר כסף מכל אדם אחר בהסטוריה של הטניס וכבר עתה מוערכים רווחיו העתידיים ב־20 מיליון דולאר נטו (!). עם זאת הערכת המינימום מדברת על 5 מיליון בלבד... "הוא האלוף בעל יכולת השיווק הגדולה ביותר מאז ביורן בורג", סתם קלארק.

את עסקיו מנהל סוכנו, ג'ין־נואל ביול, מ"מארק מקורמרק אינטרנאשיונל מנג'מנט", שאומר: "פאט הוא מוצר חלומי לכל יזם בתחום שלי". חברתו עשתה מבורג מולטי־מיליונר ומתכוונת לעשות כך גם מקאש. "הזכייה בווימבלדון שינתה את מהלך חייו", הכריז ביול. אביו של פאט, פרקליט במלבורן, נקרא להשגיח על החוזים שבנו חותם.

פתיחת החוזים

קאש משחק במחבט "פרינס" האמריקני ותמורת השימוש בו קיבל מהיצרנים 750 אלף דולאר. עם זכייתו בכתר ווימבלדון, יפתח החוזה ו"פרינס" תשלם לו יותר, הרבה יותר. הוא לבוש במערכת בגדי ספורט של האופנאי האיטלקי סרג'יו טאקיני, המשלם לו על כך כ־1.5 מיליון דולאר. גם טאקיני יידרש עתה לשלם יותר. בחוזה שיחודש בספטמבר, יבוא לידי ביטוי סעיף הבונוסים על ההשגים. כתר ווימבלדון הוא בלי ספק הפנינה שבהם. כיוון שקאש נועל נעלי "דיאדורה" של "פילה" – משלמים לו בעד זה כ־400 אלף דולאר.

אפילו הארגנטינית היפהפיה גבריאלה סאבאטיני בת ה־17, כבר עושה הרבה כסף באמצעות חוזים כאלו – למרות שלא זכתה עדיין בשום כתר גדול. יופיה האכזוטי, תרם לכך. היא אהובת הקהל וסוכניה קלטו זאת מהר מאד ו"מכרו" אותה בהתאם. כמו קאש, גם היא זוהרת, אטקרטיבית, חביבה, מרבה להופיע בציבור, נעימת הליכות ובעיקר צוחקת – ואז היא נראית יפה במיוחד.

ספונסרים וסוכנים רבים מעריכים שקאש וסאבאטיני מוכרים עכשיו טוב יותר מאיוון לנדל ומארטינה נאוורטילובה, אף כי האחרונים (כל אחד בנפרד) גורפים את הכסף הגדול בחוזי הפירסום, בעיקר עקב דירוגם הגבוה בעולם. ריצ'ארד אוואנס מהבי.בי.סי. אמר על כך: "אם יש לך נעורים, מראה נעים ואישיות – זה מה שבא בחשבון".

"אישיות כובשת"

בנוסף לביול ול"מקורמק" מעורבת בניהול ענייניו של פאט קאש גם אשה, אני אדאמס, שהצליחה למכור אותו למבצעי קידום מכירות באמצעות ההגדרה שפאט הוא בעל אישיות כובשת יותר מלנדל.

גבריאלה סאבאטיני. בעיגול מסומנים הפריטים שהיא מפרסמת

על הגוף – ובחנות

זה מה שמשלמים לגבריאלה סאבאטיני – וזה מה שעולה לצרכן, בלונדון (על פי ה"מירור"):

בידיה מחבט "פרינס" והיצרנית משלמת לה בעד זה כ־150 אלף ליש"ט, על פי חוזה לקידום מכירות. את המחבט אפשר לקנות בלונדון ב־89.99 ליש"ט.

על ידה שעון יד שוויצרי "אבל". היצרנים משלמים לה בעד זה 100 אלף ליש"ט. מחיר השעון בכלבו "סלפרידג'ס" בלונדון 590 ליש"ט.

בעד זה שתגרוב לרגליה השחומות רק את גרבי "טאקיני" משלמים לה היצרנים האיטלקים כ־80 אלף ליש"ט. זוג גרביים כאלו מחירם כ־4.50 ליש"ט.

"פוג'י" מתומכת עמה על חוזה לקידום מכירות של פילמים צבעוניים בעד רבע מיליון ליש"ט. מחיר של [illegible]

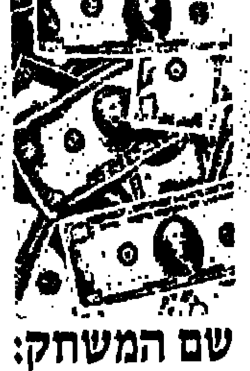
[illegible] משקפי "ריי־באן", משלמים לה היצרנים רבע מיליון ליש"ט. זוג משקפיים כאלו [illegible]

"מזל רע, בוריס"

כמה עולה להלביש ולצייד גבר כמו פאט קאש, בבגדיו ובציודו של אלוף ווימבלדון: חולצת הספורט שלו עולה בחנות היוקרתית לבגדי ספורט, "ליליווייט", בלונדון 31.99 ליש"ט; מכנסיים קצרים 18.99; זוג גרביים 6.50; נעלי ספורט 44.99; מחבט "פרינס מגנזיום פרו" 69.99 ליש"ט. בסך הכל 176.46 ליש"ט.

כדי להתלבש כסאבאטיני יש צורך בהוצאה של 193.97 ליש"ט, לפי: חולצת ספורט 22.99, חצאית 31.50, גרביים 4.50, נעלי טניס 44,99 ומחבט "פרינס גראפיט פרו" - 89.99 ליש"ט.

עד כמה יש השפעת גומלין בין ההצלחה בטניס למכירות מוצרים שספורטאים מפרסמים, תעיד העובדה כי לאחר שבוריס בקר, אלוף השנתיים הקודמות, עף מווימבלדון, מיהרה חנות למוצרי ספורט בלונדון לתלות על חלון הראווה את השלט הבא: "מזל רע, בוריס. 20 אחוז הנחה על כל המוצרים שאתה לובש".

שם המשחק: כסף

סאבאטיני, מדורגת 7 בעולם, מרויחה יותר מ־1.5 מיליון דולאר מחוזים שחתמה עם יצרני בגדי ספורט, חברת פוג'י לפילמים, יצרני השעונים השוייצריים היוקרתיים "אבל", או יצרני משקפי השמש "ריי־באן". בארגנטינה מולדתה היא שניה למאראדונה, בפופולאריות ובהערצה. מפרסמת את נעלי "טופר" המקומיים ובעד זה מרויחה כ־150 אלף דולאר בשנה.

כשאר הטניסאים הגדולים, לשניהם מענקים מיוחדים של כ־10 אחוז מכל חוזה שנתי, אם הם זוכים בתואר בין לאומי חשוב. מספר הסמלים של חברות עמם הם קשורים בחוזים ומופיעים על בגדיהם, מוגבל בהתאם לתקנון חמור של ההתאחדות הבין־לאומית וארגוני הטניסאים. בסך הכל הם מוגבלים לפרסם 15 סמלי זיהוי של יצרנים ושני סמלים מסחריים ופירסומיים, שמותר להציגם רק על השרוולים. כל סמל מוגבל בגודלו ל־5 ס"מ מרובע.

הסמלים שמופיעים על הבגדים כה קטנים, עד שאפילו הצופים היושבים קרוב־קרוב לשדה המשחק מתקשים להבחין בהם. אך לא אלו חשובים, אלא תצלומי התקריב בשידורי הטלויזיה... בשידורי ווימבלדון, למשל, צופים מדי שנה כמיליארד חובבי ספורט. השנה הם שודרו ליותר מ־60 מדינות. הצלמים אוהבים את צילומי התקריב. גם החברות המסחריות אוהבות אותם.

לא רק הטניסאים נהנים מהכנסות נאות מחברות מסחריות, גם מארגני הטורנירים הגדולים מודים יום־יום ושעה־שעה לחברות כאלו. עשרות אלפי דולארים משלמות מדי שנה למארגני ווימבלדון, חברות כ"סלזנגר" המספקת לטורניר את הכדורים והציוד למגרשים, "רולקס" שמעמידה את לוחות התוצאות האלקטרוניים, "רובינסון" ו"קוקה קולה" שזכו בזיכיון בלעדי למשקאות קלים בימי הטורניר, בשטח התחרויות ומפעל המכוניות "אוסטין" שמעמיד את רכביו ונהגים לרשות הטניסאים והצוות המינהלי. ■

קאש (למעלה ומשמאל): הזכייה בווימבלדון זה "פינאטס" בשבילו

ה"בום" של בום־בום בקר

שירות "מעריב"

"בוריס בקר יהיה זה שיריק כליל את הבנק של מונטה קרלו", כתב עתון בלונדון במהלך טורניר ווימבלדון, השנה. "הילד הנער של הטניס", הוסיף, עוד לפני שבקר עף מהטורניר והשאיר את הבכורה לפאט קאש, יהיה בתוך חמש השנים הבאות זה שירויח מטניס, יותר מכל אדם אחר לפניו. עתה לא כולם כבר שותפים להערכה זאת, אך גם כך, בקר הוא עדיין תופעה כלכלית.

כלכלנים מעריכים שהגרמני בן ה־19 עשוי לגרוף לפחות 50 מיליון דולאר ולהיות אולטרה־עשיר, עד שלא יידע מה לעשות בכסף הרב שיצבור. את מפתח הזהב לעושר האגדי הוא אמור היה לקבל לידיו אם היה זוכה בתואר השלישי ברציפות בווימבלדון. כיוון שלא עשה זאת יתכן שהתקופה שתידרש לו, תתארך במקצת...

כמו ביורן בורג לפניו, גם בקר ונערתו בנדיקט, מצאו מיקלט משלטונות המס, בנסיכות מונאקו. עד כה הרויח בכל הקריירה שלו מטניס בלבד כ־2.25 מיליון דולאר. חוזי הפירסום שלו שווים סכומים שפשוט קשה להאמין שמישהו חתם עליהם, כשמדובר בנער.

10 אלפים ליום

יצרני בגדי הספורט, הנעליים והמחבטים, "פומה", יריבתה הגדולה על השוק האירופי של "אריאדס", משלמת לבקר 25 מיליון דולאר כ־5 שנים כדי שיקדם למענה את מוצריה. עוד מיליון דולאר בשנה הוא מקבל מענק האלקטרוניקה "פיליפס" ומיליון גם מה"דויטשה בנק" ועוד מיליון מ"קוקה קולה" וחצי מיליון מחברת "פולקמר", יצרנית מיתרי מחבטים.

עוד לפני שבקר חובט בכדור הצהבהב, תופח חשבון הבנק שלו ב־10 אלפים דולאר, אפילו יותר, ביום (!). הנער המיליונר יכול להרשות לעצמו לדחות הצעות קסמות מיצרני סיגריות או משקאות אלכוהוליים, שהניחו לפניו חוזים ע"ס יותר מרבע מיליון דולאר, כי זה לא תאם את השקפת עולמו. לעומת זאת נענה לבלות יום שלם ליד מצלמות הטלויזיה, לתשדיר פירסום לקרם שיזוף.

תאגיד־כלכלי של איש אחד, הנשלט עתה בידי רומני ממולח – זהו הג'ינג'י בוריס בקר ■ עם מי הוא חתום על חוזים? כמה הוא מקבל? ■ כיצד ולמה דחה חוזים מפתים? ■ מה האידיאל שלו? ■ האם אי־ההצלחה השנה בווימבלדון תשפיע על חשבון הבנק שלו?

בקר, יותר נכון מנהלו יון טיריאק, 48, שלושים שנה בביזנס הזה ששמו טניס, מקבל מדי יום יותר מעשרים הצעות לחוזי פירסום וכמספר הזה הוא גם רוחה.

אשתקד הירשה לעצמו לומר לא, למארגני משחק ראווה לצרכי צדקה שנועד להיערך בבולוניה, איטליה, אף כי הציעו לו צ'ק בן שש ספרות, בדולארים. המשחק נועד לגייס כספים לשחקן גביע דייויס לשעבר של איטליה, ג'יאנלוקה רינאלדיני, משותק בכל גופו בעקבות תאונת דרכים.

על לוחות ענק, במימדי־אדם, שבהם תצלומיו של בקר, מפרסמים את מוצרי "פומה". כשבקר נוצח, היו ראשי החברה אחוזי בהלה. אותם עניינו, כמובן, עסקיהם. הם חששו שייפגעו עקב ירידת קרנו של אליל הנוער, שלא הצליח השנה בווימבלדון וגם ברולאנד־גארוס. אי הצלחה פירושה, מבחינתם, זכייה בבכורה. בקר אינו מצליח באחרונה לחזור ליכולת שהציג אשתקד. ראשי "פומה", ייאלצו בחודשים הקרובים לשקם את הרייטינג. בקר כבר הכריז בנימה פילוסופית: "אני אולי מאוכזב, אבל אינני חושש".

הפיצוי על הכשלון

מנהלו הממולח מיהר להכריז כי בקר יתקן, בלי ספק, מה שעולל ולמאוכזבים שבין מעריציו יוכיח את גדולתו בסידרת משחקי ראווה. כל משחק יניב לו 325 אלף דולאר, והוא יתקיים במימון חברת הביטוח CINGA. במלים אחרות משחק מזה יזרים לחשבון הבנק של בקר סכום גדול ב־50 אחוז ממה שהיה יכול להרויח בווימבלדון. הוא כבר עשה זאת השנה במונטה קרלו, אחרי שנוצח בידי ג'יי אריאס, בסיבוב הראשון בטורניר הפרס הגדול שהיה שם. אז פוצה בצורה בסכום הגדול פי ארבעה ויותר ממה שיכול היה להרויח בטורניר, אליו הגיעו כל מיני יפים ויפות, אנשי חוג הסילון ועשירי אירופה.

גורמים כלכליים טוענים כי הכשלון בווימבלדון, עדיין לא יבוא לידי ביטוי בעסקים ששמו כוון בהם, כי "בקר זה בקר", עדיין.

אבל בקר הוא "בוריס בקר, תאגיד" – חברה כלכלית של יחיד, שעושה הרבה כסף, ממש מכונת כסף מהמופלאות שידע הספורט מימיו. רק ספורטאים מעטים צוברים כל כך הרבה כסף כמוהו מכל אירוע, מכל רגע שהם משתתפים בו.

שבועון החדשות הגרמני "שטרן" מסר לא מכבר כי בקר הרויח בשנה שעברה 10 מיליון דולאר. הצלחתו מחוץ למגרש נבעה מהשגיו האדירים, מיכולתו כטניסאי, מהפופולאריות הגואה שלו וגם מניהול מעולה של עסקיו. טיריאק העלה את המיסחור של הטניס, למעלה שלא היתה קודם לכן. "כל אחד רוצה חתיכה מבוריס", התבטא הרומני, בנימה של תלונה. אבל ההצלחה של הצמד בקר־טיריאק מוכיחה עד לאן הגיע הטניס, מאז יש החובבנות שלו, לפני שני עשורים בלבד, ועד עתה.

מייקל מיושאו, מחבר הספר "סבב קצר", מדגיש כו שלטניס יש כיום משיכה כשל אירוע חברתי מהמעלה הראשונה, והוא מיועד לקהל אכסקלוזיבי שיש לו הרבה כסף והכנסה גבוהה. לכן מנצלים האמרגנים כל אירוע של טניס ברמה בין לאומית, כדי לקדם בו מכירות למכוניות פאר, בגדים אופנתיים וציוד ספורט יקר מאד – והקהל מסתער וקונה, כי זה מאד IN.

בעבר לא היו החברות המסחריות מוכנות להשקיע סכומים כה גבוהים בקידום מכירות מוצריהם, אילמלא גילו את מיכרה הזהב של הטניס. אין גם הספורט הזה כשלעצמו, עבר תהליך־שינוי. אין להתפלא שבמצב הזה כוכבים נוסקים, רועכים ונעלמים במהירות כמעט זהה.

שתי החברות "אינטרנשיונל מנג'מנט גרופ" ו"פרו־סרוו", העוסקות בתמיכה בטניסאים צעירים, הבחינו בכישורי בקר עוד בנערותו, אבל לא מיהרו להחתימו לצרכיהן. את מקומן תפסו גינטר בוש, שהיה עד לא מכבר מאמנו של בוריס וטיריאק. שניהם לקחו אותו תחת חסותם כפרוייקט וגדלו עמו למעמד של חברה ענקית. טיריאק ניהל בעבר בהצלחה רבה את הצרפתי הנרי לאקונט והארגנטיני גיירמו וילאס. הוא גילה מיד את האוצר הגדול שנפל בחלקו "יהלום גולמי אדיר, מיכרה יהלומים", כינה זאת.

עד מהרה צמחה סביב בקר היסטריה המונית של צעירים ומזה בלבד אפשר היה לעשות הרבה מאד כסף. אלא שבקר החל עובר באחרונה תהליך של שינויים, אולי תגובת מחאה על שנעשה סופר־עשיר בגיל כה צעיר.

בגרמניה עודנו גיבור לאומי, עממי והמוני, שצבר פופולאריות גדולה מכל פוליטיקאי או כוכב פופ. נערות נדלקו עליו וסיפרו לעתונאים במישאלי רחוב שהן מוכנות שיעשה להן ילד. התקשורת השתוללה סביבו ודיווחה על כל צעד שעשה במגרש ומחוצה לו. בבת אחת נחשפו חייו בצורה שקשה להאמין שתיתכן.

אפילו טיריאק נדהם באיזו מהירות נסק בקר למעמד שיא שכזה. עד מהרה נעשה ממש אימפריה כספית מרשימה. טיריאק ניצל את העובדה שלא היו לבקר מתחרים על הקסם האישי וכי לפתע נעשה הטניס שוק טוב. כן נוצלה העובדה, שכוכביו הגדולים של הספורט הלבן, ג'ון מקנרו וג'ימי קונורס גילו סימנים ברורים של עייפות וגיל וביורן בורג נעלם מהאופק. הטניס שיווע לפנים צעירות ובקר בא בזמן הנכון. ללנדל, שערק לארה"ב, עדיין אין היא בית ובעיקר חסר לו שוק צרכנים ביתי. בקר נהנה מההתפתחות הזאת. לכל זה יש מיד ביטוי כספי.

ב.ב. – בוריס בקר: "אם לא יהיה לי מקום בטניס אלך לניהול או לתיאטרון"

טורים רדודים בעתונים

טיריאק לא מוכן לחשוף את הנתונים על הכנסות בקר. בראיון לשבועון כלכלי בארה"ב, בתחילת יוני השנה, אמר כי ההערכות שפורסמו מוגזמות ורחוקות מהאמת. אבל מה שנכון הוא, שבקר הרויח ב־1986 רק מפרסי טניס – 1,434,324 דולאר. יש לו בארה"ב ארם מיוחד, הממונה על ארגון משחקי הראווה שלו וההכנסות מהם אינם נכללים בסיכום הזה. "מעולם לא ניתקלתי בתופעה כזו, ואינני רואה מישהו שמסוגל להתחרות בו", אמר מומחה כלכלי.

טיריאק ובקר גייסו לחשבון הבנק של תאגיד בקר גם את התקשורת ושניהם כותבים טורים לכל מיני עתונים בעולם, על כל נושא שעולה על דעתם. העתונות משלמת הרבה מאד כסף, בעד הכתיבה הזאת, אבל מומחים אומרים שהיא מאד רדודה.

שם המשחק: כסף

אבל הכסף הגדול בא מקידום מכירות ופירסומת. ב־1984 פנה טיריאק לראשונה ל"אריאדס" וביקש 100 אלף דולאר כסיוע, כדי לקדם את הקריירה של בקר. הבקשה נדחתה. טיריאק פנה ל"פומה", היריבה הגדולה על השוק. ארמין דאסלר, יו"ר מועצת מנהלי "פומה" נדלק על הרעיון: ראה בבקר מקדם מכירות מעולה למוצרי חברתו. ב־1984, לפני שבקר חתם על חוזה עם "פומה" היא מכרה רק 15 אלף מחבטי טניס בשנה. שנה אחר כך, תודות להצלחת בקר בווימבלדון, מכרה כבר 70 אלף ואחרי הזכייה השניה בווימבלדון, נמכרו 300 אלף. הצלחה מסחררת. ב"פומה" מדברים על "הבום של בקר" ומעריכים שהיקף מכירות ציוד הספורט מתוצרתה, בשנה, יעלה על 50 מיליון דולאר, בזכותו.

גם יצרני אופנת הביגוד לצעירים ELLESSE באיטליה גילתה את מיכרה הזהב של בקר. טיריאק ביקש שם ב־1984 תמיכה של 20 אלף דולאר "לכיסוי הוצאות" ולא סורב. אחרי הזכייה בווימבלדון, ב־85' קפצו היקף מכירותיה של יצרנית האופנה הזאת ב־20 אחוז – 3 מיליון דולאר. דובר החברה הכריז: "קשה להעריך איזה השפעה כין לאומית עצומה, בקר העניק לנו". אבל בקר, בבגדי ELLESSE, הופיע על שערי 100 מגזינים בעולם וכמה חודשים הופיע כמעט כל שבוע בטלויזיה. זה היה מסע הפירסום הטוב ביותר לו זכתה אי פעם. קשה היה לרכוש אותו בדרך אחרת. "בקר הופיע ב־1985 בטלויזיה יותר מכל אדם עלי אדמות, אי־פעם", ציינו מומחי תקשורת.

הנפילה במכירות

תודות לכך עלו בהתמרה הכנסותיו. ELLESSE שילמה אשתקד לבקר 450 אלף דולאר רק שלא יסיר את בגדיה מעליו. בינתיים נכנסה למירוץ על בגדי המלך בקר, גם "פומה" ועל דלת ביתו התדפקה מבויישת אפילו "אדידס". התחרות בין השלוש הרקיעה שחקים. ELLESSE הציעה חוזה לשש שנים על 20 מיליון דולאר, "פומה" זכתה בחתימתו כי הציעה 27.5 מיליון, לשבע שנים. לא ברור עדיין אילו רווחים עשתה החברה רק מפירסומת לבקר. ELLESSE הודתה כי מכירותיה בגרמניה נפלו ב־20 אחוז באביב האחרון, כיוון שבקר הסיר את בגדיה.

"ניוזוויק" מסר לא מכבר שכמה חברות החלו מושכות ידיהן מהמירוץ, אחר חתימתו של בקר. BASF (קלטות), לא חידשה את החוזה עמו אחרי 1985 "כי הוא היה יקרן מדי. ולא זכינו בעזרתו בהכנסות מספיקות"; מפעל המכוניות "אופל" עבר לשטפי גראף, 18, שמצפה כי הכנסותיה השנה יגיעו רק ל־4 מיליון דולאר. אחד ממנהלי החברות שהשתתפו בתחרות על בקר, התלונן: "הנער חושב רק במושגים של שבע ספרות".

אבל אל דאגה בקר לא נשאר ללא תמיכה. ענק האלקטרוניקה "פיליפס", יצרנית המשקאות "קוקה קולה" ובנק גדול (ראה לעיל) נענו לחיזורי טיריאק התובעני. עתה הוא מחפש לבוריס חוזה טוב עם יצרני מחשבים וחוזה נוסף עם יצרני רכב. "אבל זה לא יהיה כאשתקד, כשבאה יצרנית רכב אירופית שבקר לא אהב את מכוניותיה", הכריז.

בקר הודיע שבורג הוא אמנם האידיאל שלו, הדוגמא, ואף כי השוודי קר המזג פרש מהטניס בגיל 26, עם חמישה תארי ווימבלדון, איננו מתכוון לעשות זאת לפני גיל 30 – "ואז, אם לא יהיה לי מקום בטניס, אחפש משהו אחר, אולי בניהול, אולי במוסיקה, אולי בתיאטרון", אמר בקר לעתון אמריקני. ■

משה סיני "האדום" — מעתה יהיה צהוב

קפטן הפועל ת"א האדומה, יהיה מעתה צהוב־כחול — אבל ב"בוורן" הבלגית. הקבוצה הקטנה (רביעית בליגה בעונה האחרונה), תופיע העונה בגביע אופ"א ומשחקה הראשון במסגרת זו יהיה נגד בוהמיינס פראג. סיני עשוי להשתכר בבלגיה כ־75 אלף דולר בשנה, בנוסף להטבות השגרתיות. על־פי ההסכם הוא רק מושאל ל"בוורן", לשנה אחת וללא תמורה ובתום העונה יחזור להפועל ת"א. אם "בוורן" תירצה לרכשו, יהיה עליה לשלם להפועל ת"א 150 אלף דולר. בעבר זכתה "בוורן" בשתי אליפויות ('79 ו־'84) ובשני גביעים ('78 ו־'83). מאמנה הוא הצ'כי לאדיסלאב נובאק.

בתצלום: סיני במדי "בוורן" עם שני ילדיו קארין ויגן (צילם: גדי אברמוביץ')

מחבטי הזהב

למרות שלא זכה בכתר ווימבלדון 87' ועל־פי הערכת מומחים זו אולי הפעם האחרונה שעשוי היה לזכות בו – איוון (ו' חולם) לנדל, הוא עדיין הטניסאי מס. 1 בעולם. בגיל 27 – לאחר 18 שנה במולדתו צ'כוסלובקיה ועדיין ללא אזרחות אמריקנית, שלזירוז קבלתה יהיה כנראה צורך בחוק מיוחד של הסינאט בוואשינגטון – הוא אולי הספורטאי־בענף־האישי שעושה כיום את הכסף הגדול ביותר בעולם.

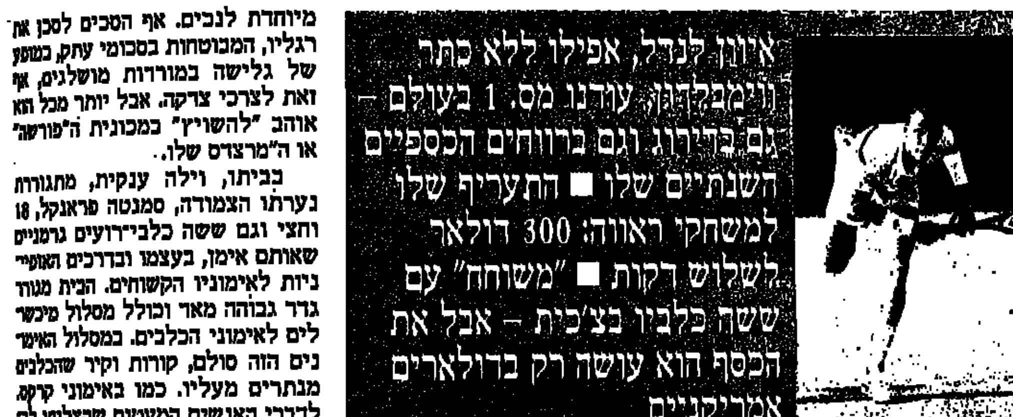
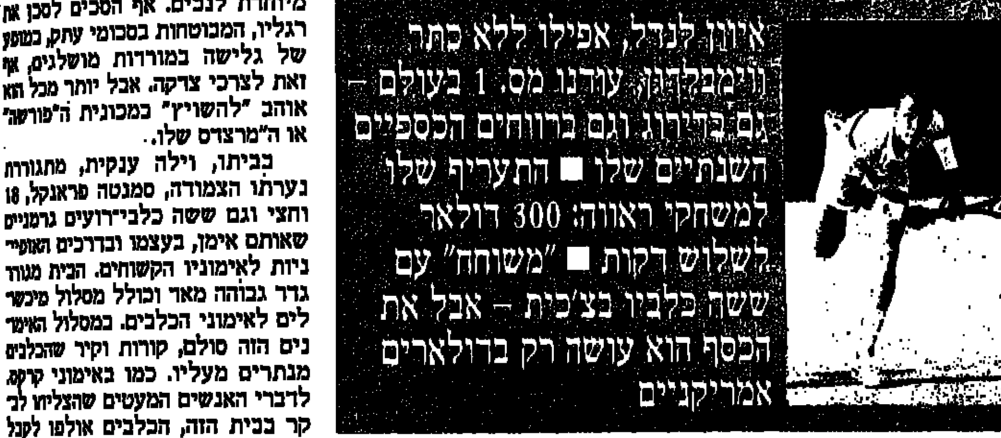
אשתקד הרויח רק מטניס 1.987.537 דולאר (כמעט 2 מיליון), השנה הטובה ביותר שלו היתה 1982, שבה הרויח מטניס 2.028.850 $ (כלומר יותר מ־2 מיליון). אבל זה רק מפרסים רשמיים, לאחר שעות רבות של הגרת זיעה בטורנירים של הא.ט.פ., על מגרשי דשא וחימר (כאן הוא המלך). הסכום הזה לא כולל את הכנסותיו העצומות ממשחקי ראווה רבים מאד, שאותם הוא אוהב יותר, כיוון שבהם הוא עושה את הכסף הגדול, ובקלות. זה גם לא כולל את הכנסותיו הפאנטאסטיות מחוזי פירסום וקידום מכירות, ש"משפריצים" לחשבון הבנק שלו סכומי עתק. פשוט קשה להאמין בכמה מדובר.

העתונאי האמריקני ברנטון וולינג מצא כי לנדל מפרסם ומקדם מכירות עבור עשר חברות ענק, ביניהן "אדידס" סניף ארה"ב ו"אוויס" להשכרת רכב, שאת סמליהם הוא מציג לראווה על בגדיו, על חולצות הטניס שלו. מהחוזים הרבים הוא מרויח בשנה – פי שלושה ויותר מכל הכנסותיו בטורנירי הפרס הגדול. ועוד יש להוסיף על כך הכנסות נאות מאד מהשקעותיו, בעיקר בנדל"ן, "יש הרבה שעשוע בחיים", התבטא פעם לנדל חמור הסבר.

מגביות צדקה

לנדל עצמו חישב ומצא כי הוא מקיים מדי שנה 150 משחקים וכאשר אינו משחק הוא מתאמן לקראתם. פירוש הדבר עבודה של 49 עד 50 שבועות בשנה. סדר היום הקשוח הזה כולל גם התעמלות אירובית ורכיבה על אופניים במשך 20 דקות, מדי בוקר, כדי לשפר את כושר הניידות שלו. בווימבלדון זה לא כל כך עזר לו.

בזמנו הפנוי הוא מארגן ומשתתף בתחרויות טניס, סקוואש וגולף, בהם מגייסים תרומות לצרכי צדקה – במיוחד הוא פעיל במגביות כאלו לטיפול רפואי ושיקום חולי סכרת־נעורים ואלצהיימר (מחלת השיטיון של הזקנים). הוא פעיל מאד בעיירה גריניץ', מדינת קונטיקאט, שם ביתו. לא אחת התייצב על מגרש טניס כדי לחבוט בכדור עם כל מי שרק יחפוץ בכך, לפי תעריף של 300 דולאר לשלוש דקות. הכסף מיועד לצדקה. בטורנירים רשמיים אין

איוון לנדל, אפילו ללא כתר ווימבלדון, עודנו מס. 1 בעולם – גם בדירוג וגם ברווחים הכספיים השנתיים שלו ■ התעריף שלו למשחקי ראווה: 300 דולאר לשלוש דקות ■ "משוחח" עם ששה כלביו בצ'כית – אבל את הכסף הוא עושה רק בדולארים אמריקניים

יריביו מספיקים לעתים להבחין בכדור, בגלל ה"סמשים". המוחצים שלו. אבל במשחקים לשם צדקה הוא נחמד ליריביו.

הוא חובב גולף מושבע ומוכן לערוך מבצעי קידום ופירסומת למועדוני גולף ידועים וגם לציור של הספורט הזה. אבל גם נהנה מהוקי־קרח ואף שיחק פעם בקבוצה בהרכבה הופיעו ותיקי ליגת ה־NHL האמריקנית, נגד שוטרי עיירתו גריניץ', אף זאת כדי לגייס כספים לארגון אולימפיאדה מיוחדת לנכים. אף הסכים לסכן את רגליו, המבוטחות בסכומי עתק, במשעו של גלישה במורדות מושלגים, אף זאת לצרכי צדקה. אבל יותר מכל הוא אוהב "להשוויץ" במכונית ה"פורשה" או ה"מרצדס שלו..

בביתו, וילה ענקית, מתגוררת נערתו הצמודה, סמנטה פראנקל, 18 וחצי וגם ששה כלבי־רועים גרמניים שאותם אימן, בעצמו ובדרכים האופייניות לאימוניו הקשוחים. הבית מגודר גדר גבוהה מאד וכולל מסלול מיכשולים לאימוני הכלבים. במסלול האימונים הזה סולם, קורות וקיר שהכלבים מנתרים מעליו. כמו באימוני קרקס. לדברי האנשים המעטים שהצליחו לבקר בבית הזה, הכלבים אולפו לקבל פקודות מאדונם רק בצ'כית.

השיפור בהתנהגות

לנדל שולט בשש שפות ומאז שהגיע לארה"ב, שיפר את האנגלית שלו וגם שינה את התנהגותו. שוב איננו ארגוגאנטי וקר כלפי הבאים במחיצתו, כבעבר. עתונאי אחר כתב עליו לא מכבר: "זה איננו עוד לנדל הנער המרח אירופי הידוע לשימצה, אלא מסביר פנים ותביב, כפי שכולם רוצים שיהיה".

השיפור הקיצוני בהתנהגותו והבטחון העצמי שגבר אצלו, גם שיפרו את עסקיו, הפורחים כיום. וויין ריצ'מונד, האחראי בארה"ב לקידום מכירותיה של "אדידאס" אמר: "לנדל, עתה, יותר ניגוח וסוף־סוף הבין שעליו לשתף פעולה עם הציבור הבא עמו במגע. הוא חש עצמו כיום יותר כחלק ממשפחת 'אדיארס'".

ראיתם בווימבלדון כיצד הוא מופיע בחולצות חדשות שיוצרו בידי "אדידאס" – בגדי טניס בקוו יצור בלעדי בשבילו, אופנה הנושאת את שמו וחתימתו, בפעם השלישית שכוו יצאה לשוק, מאז התקשרה החברה עמו. "אדיארס" דיווחה כי אין אצלה מתחרה להצלחה הזאת.

הוא משחק רק בחולצות צבעוניות, שצבעיהן הותאמו בין השאר לטעמו ו"שגעונותיו". הוא נועל נעליים של אותה חברה ומשחק רק במחבט שלה. "הוא חלק חשוב מאד במבצעי השיווק שלנו", אומרים ב"אדיארס".

"אויס" חתמה עמו על חוזה לטווח ארוך עוד בטרם נעשה מס. 1 בעולם – "ועוד לפני שגילינו שהוא מסוגל להיות מקסים", כדברי מנהל המכירות שלה בארה"ב.

בקייץ 1986, דיווח "ביזנס־וויק" שלנדל נתבקש לקיים משחק ראווה עם ג'ימי קונורס, במסגרת מבצע פירסום של "אויס" ולמרבה הפלא, הגיע למגרש, ליד חניון ענק של החברה בגרדן־סיטי, מדינת ניו־יורק, ונכנס למשרדים שוחח והתלוצץ עם הפקידות והמזכירות, בכירות ווטרות, חילק להן חתימות למזכרת וגם הצטלם עמן. "אחר כך נכנס ל'פורשה' שלו ונסע משם במהירות של 140 קמ"ש. זה היה מבצע הפירסום הטוב ביותר של החברה באותו חודש.."

שם המשחק: כסף

דיון ליד מפת העולם

חברת "פרו־סרוו" העוסקת בניהול, ארגון ושיווק אירועי ספורט, מנהלת את עסקיו ואת המו"מ שלפני חתימת החוזים הרבים שלו. עקב סדר היום הצפוף והקרחתני שלו והמספר העצום של משחקים, בהם הוא מופיע מדי שנה, מתקשים סוכניו "לדחוס" עוד אירוע, עוד חוזה, חרף הביקוש הגדול שיש להם. משום כך, בתחילת כל שנה, מתיישבת חבורה גדולה של מומחים, ליד מפה ענקית של העולם ולוח שנה, וקובעת את סדר העדיפויות שלו לעונה הבאה. הם מנווטים אותו למסיבות קוקטייל אכסקלוזיביות, כדי שייראה – "אבל בכמה באלו אפשר להופיע במשך שנה", אומר היהודי ג'רי סולומון, סגן נשיא בכיר של "פרו־סרוו".

ככר עתה ידוע כי כאשר יפרוש לנדל מטניס הוא יצטרף לחברה ויעסוק בקידום מכירות של נושאי ספורט. אבל עד אז הוא מתכוון לעשות הון אמיתי מעיסוקו. מעריכים כי תוכניותיו הן לצבור לפחות 60 מיליון דולאר, עד תום הקריירה שלו כטניסאי. והוא כבר במחצית הדרך ליעד הזה, אם לא יותר. ■

נתמונה מימין ולמעלה: איוון לנדל. בשנה אחת הרויח כ־2 מיליון דולאר, רק מפרסים בטניס. למטה משמאל: מארטינה: "תיקול" עם שלטונות מס התכנסה

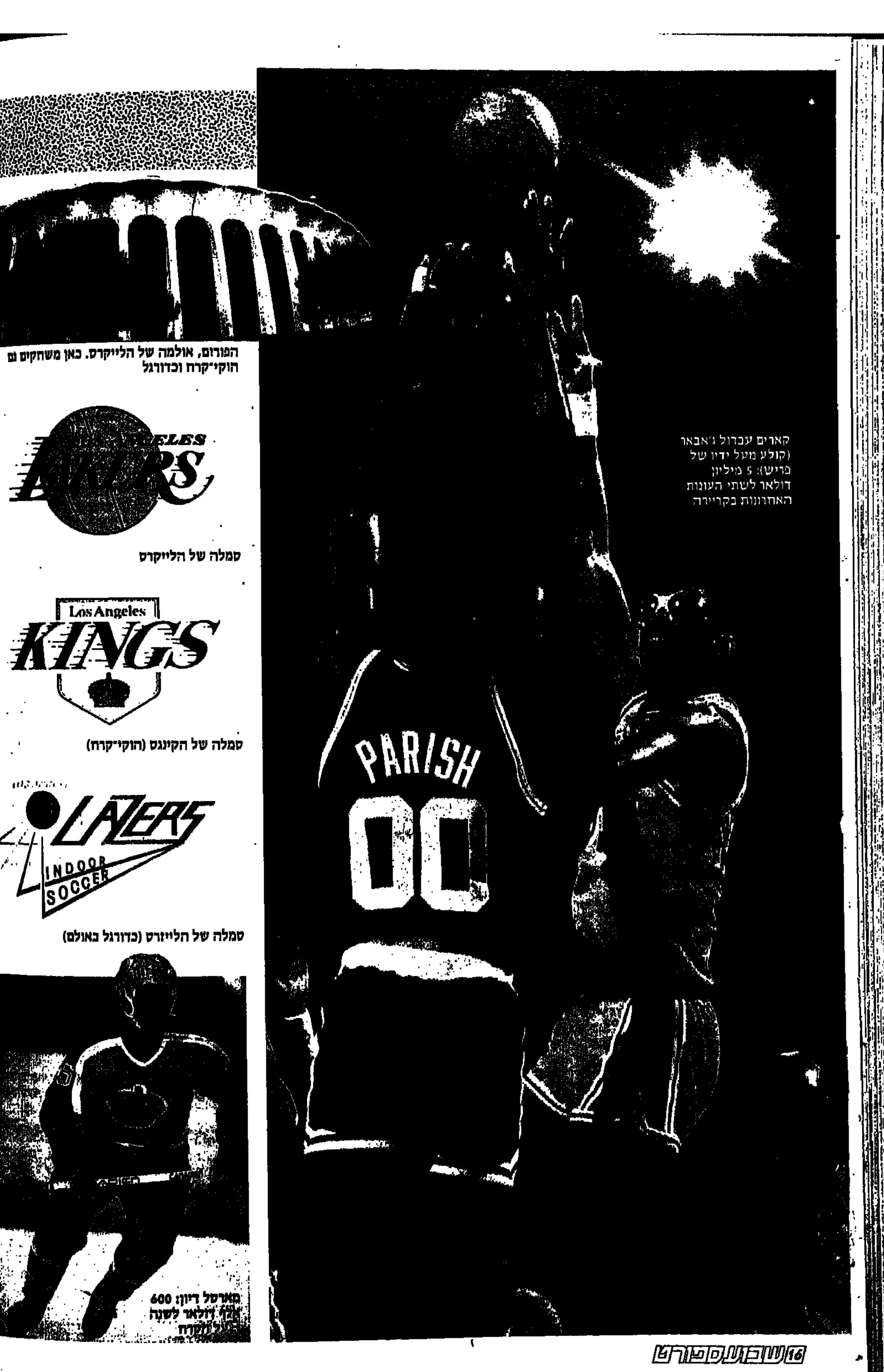
האיום של מארטינה

זמן קצר לפני שנחתה הקייץ בלונדון, כדי להתמודד בווימבלדון ולזכות בכתר השמיני שלה, איימה מארטינה נאוורטילובה להחרים את כל הטורנירים הנערכים באנגליה (לבד מווימבלדון) כיוון שלפניה התייצב יריב אחד שאותו איננה יכולה להכניע: שלטונות מס ההכנסה. באביב, מסיבה זו, פרשה מטורניר איסטבורן.

שלטונות המס הבריטיים שמו עין, מכבר על ספורטאים לא בריטיים שעושים כסף טוב בתחרויות במדינה זו והם תובעים מהם מסים, בהתאם להכנסותיהם. כן הם תובעים חלק מההכנסות שבאות מעיסקות מחוץ למגרשי הטניס. באחרונה מופעל לחץ כבד להפעיל את החוקים הללו ביתר תקיפות.

אם לא תימצא פשרה בין פקידי המס למנהלי עסקיה של מארטינה, היא תצטרך לשלם כ־400 אלף דולאר, נתח הגון, יחסית להכנסות המסחריות העצומות שלה.

ארבעה השבועות שמארטינה מבלה מדי שנה בתחרויות בבריטניה עולים לה בארבעה שיעורים גבוהים של־52 אחוז מהכנסותיה המסחריות – יותר מ־1.5 מיליון דולאר, גם בגלל חוזיה עם "פומה" (ביגוד) ו"יונקס" (מחבטים).

הפורום, אולמה של הלייקרס. כאן משחקים גם הוקי־קרח וכדורגל

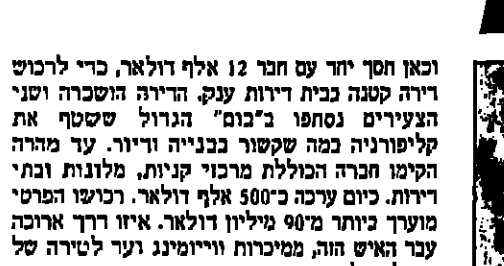
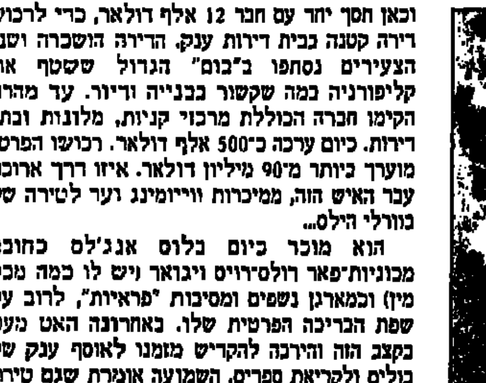
סמלה של הלייקרס

סמלה של הקינגס (הוקי־קרח)

סמלה של הלייזרס (כדורגל באולם)

מארסל דיון: 600 אלף דולאר לשנה על מקרח

קארים עבדול ג'אבאר (קולע מעל ידיו של פריש): 5 מיליון דולאר לשתי העונות האחרונות בקריירה

שם המשחק: כסף

האימפריה של הפליי־בוי

אלכס דורון

הוא "מכור" לדייאט קולה ולנשים יפות. מתגורר בוילה מפוארת, ממש טירה, אם לא אחוזת אצילים בנוסח הדור הישן – 42 חדרים, שקנה כ־10 מיליון דולאר והידועה בהוליווד בשם "אחוזת פיקפייר", כיוון שקנה אותה משחקנית הקולנוע מארי פיקפורד, בעיקר כדי לארח בסגנון הראוותני האהוב עליו, את כל הנשים היפות שהוא מחזר אחריהן במרץ רב.

בשבוע שעבר נתבע לשלם מזונות לאחת מאלו – רק 25 מיליון דולאר. היא טוענת שהיתה אהובתו, ידועה שלו, 15 שנה. שמה מארשה לי־אוסבורן. בהוליווד כינוה "פאפי".

ג'רי באס, נגדו הוגשה התביעה – מיליונר ופלייבוי בן 55, הוא בעליה של אלופת הנ.ב.א. לוס־אנג'לס לייקרס.

לימוזינות ותכשיטים

תמונה שיגרתית: שעה שבמטה הלייקרס טרוד צוות מינהלי בהכנות אחרונות למשחק־ליגה כלשהו, עונה לזרם גואה של טלפונים בעניין כרטיסים, מחלק הוראות לנערות העידוד הסכסיות, לפני הופעתן על הפארקט – מחליף ד"ר ג'רי באס, במשרדו, חוויות על מה שהיה ערב קודם לכן ברובע הפאר בוורלי הילס, שם התארח בדיסקוטק ענק בתחרות השנתית לבחירת "בעלת הרגליים היפות ביותר בל.א.": "הן היו אדירות, כולן בביקיני ובטי־שירטס. אחר כך נראה אותן ב'פורום', במועדות שלנו".

לג'רי באס נהג צמוד בלימוזינה לבנה וארוכת־אברים כמו נושאת מטוסים. הוא אוהב להתהדר בתכשיטי זהב ולבלות עד לשעות המאוחרות של הלילה בדיסקוטקים ובנשפים זוהרים. מעריכים כי אימפריית הספורט שבבעלותו – שהלייקרס מהווה כדי שליש ממנה (שני השלישים האחרים הן קבוצת ההוקי קרח לוס אנג'לס קינגס וקבוצת הכדורגל באולם, הלייזרס) – מרוויחה מעל 70 מיליון דולאר בעונה והיא קונצרן הספורט המרוויח ביותר בארה"ב. עתה פועל ג'רי באס לצרף לחברה שלו מסגרת חדשה: כדורעף מקצועני.

נשיא סיאטל סופרסוניקס, בוב וייטסיט, אמר השנה ל"ביזנסוויק": "ג'רי באס הוא מגדולי היזמים בספורט העולמי. משוגע או לא – בכל מה שהוא נוגע, התוצאה היא אחת: כסף. הוא עושה הרבה כסף מספורט".

בתוך שמונה שנים, הכפיל באס וכמעט שילש את ערכה של אימפריית הספורט שבבעלותו. הוא קנה אותה ב־1979 תמורת 67.5 מיליון דולאר. העיסקה כללה אז את הלייקרס ואת הקינגס וגם את הפורום שבו 17,500 מקומות ישיבה. מושבים? – כורסאות. עתה מפעילה החברה גם את קבוצת הכדורגל באולמות וגם קבוצה של טניס. מעת לעת היא גם מארגנת ערבי איגרוף ו...45 קונצרטים של רוק מדי שנה, תחרויות ברודיאו, אתלטיקה ועוד. הפורום מנוצל בכל שניים משלושה ערבים במהלך השנה.

אבל זה לא הכל: לג'רי באס חלק עיקרי ברשת טלויזיה בכבלים הנמצאת עתה בתהליך מואץ של התרחבות ורכישת קהל נאמן. זוהי רשת "פריים טיקט", המשדרת מאז 22 חודש, לבתיהם של 1.6 מיליון מנויים בקליפורניה, את רוב האירועים המתרחשים בפורום. הרשת קצרה הצלחה מרשימה, שכן שידוריה מלהיבים במיוחד. נוכח ההצלחה מתכוון באס להכפיל פי שלושה (!) את מחירי הפירסומת לעונה הבאה... שותפיו של באס אומרים כי הוא גילה את נוסחת ההצלחה וכל האימפריה פועלת על פי תכתיביו.

קונצרן הספורט שבבעלות ד"ר גרי באס (בתצלום) – הבוס של לוס־אנג'לס לייקרס – היא מס. 1 (גם מבחינה כלכלית) בארה"ב ■ כך עלה לגדולה הכימאי הצעיר שחלם להיות שחקן בהוליווד – למעמד של מולטי־מיליונר רק מספורט ■ כמה נתונים מדהימים על היקפה של ה"תעשייה" הזאת

ג'רי באס החל להתעניין בספורט, בהיותו כימאי צעיר, שנאבק לשיפור שכרו במעבדה מסחרית. אז היה צמוד לשידורי רדיו ממשחקי קבוצת הבייזבול הנערצת עליו, "לוס אנג'לס דודג'רס", משום שלא מצא זמן לראותם. עתה הוא מתכוון להקים קבוצת בייזבול משלו.

"ביזנסוויק" דיווח במארס השנה כי הוא "שם עין על סאן דייאגו פאדרס" המוצעת למכירה ויש לו גם כוונות לרכוש את קבוצת הפוטבול "ראמס", אם בעליה יחליטו למכרה.

החלום: רקדן בקולנוע

באס הוא ד"ר לכימיה מאז 1957, כשהיה בן 24. נולד בעיירת כורים קטנה וענייה מאד במדינת וויומינג. אוניברסיטת דרום קליפורניה הציעה לא מילגת לימודים והוא חלם להיות כוכב קולנוע או לפחות רקדן בסרטים. פרד אסטר היה כוכבו הנערץ, אלא שהוא הגיע רק למבחן בד אצל חברת האחים וורנר – ונאלץ לסגת מחלומות הבד שלו.

בששים לימודיו במיכללה, נחת בתעשיית החלל וכאן חסך יחד עם חבר 12 אלף דולאר, כדי לרכוש דירה קטנה בבית דירות ענק. הדירה הושכרה ושני הצעירים נסחפו ב"בום" הגדול ששטף את קליפורניה בכמה שקשור בבנייה ודיור. עד מהרה הקימו חברה הכוללת מרכזי קניות, מלונות ובתי דירות. כיום ערכה כ־500 אלף דולאר. רכושו הפרטי מוערך ביותר מ־90 מיליון דולאר. איזו דרך ארוכה עבר האיש הזה, ממיכרות וויומינג ועד לטירה של בוורלי הילס...

הוא מוכר כיום בלוס אנג'לס כחובב מכוניות־פאר רולס־רויס ויגואר (יש לו כמה מכל מין) וכמארגן נשפים ומסיבות "פראיות", לרוב על שפת הבריכה הפרטית שלו. באחרונה האט מעט בקצב הזה והירבה להקדיש מזמנו לאוסף ענק של בולים ולקריאת ספרים. השמועה אומרת שגם טירת פיקפייר מוצעת למכירה, שכמה מהרולס רויסים ייעלמו בקרוב מהמוסך וכי יש לו כוונה לשנות את מצבו המשפחתי מגרוש ואב לארבעה – לנשוי מחדש...

אין ספק, מאז שרכש, את הלייקרס, היא נעשתה לקבוצה המדליקה ביותר בליגה. הקהל זורם למשחקיה ועובדה זו מאפשרת לו לרכוש שחקנים מעולים ולשלם, למשל, 25 מיליון דולאר ל־25 שנה – החוזה של מג'יק ג'ונסון – או 600 אלף דולאר לשנה לשחקן ההוקי מארסל דיון.

אך יותר מכל הוא זה שעשה את הפורום לאולם שאליו כדאי לבוא "לשרוף" ערב וליהנות. בכל פסק זמן במשחקי הלייקרס בעונה, מופיעות נערות בתרגילי התעמלות ויש גם להקת רוק ואמן ברייקדאנס ולהטוטנים. וכמובן רואים שם תמיד את כל ה"סלבריטיס" של הוליווד, כוכבי הקולנוע וטורי הרכילות בעתונים – מה שמעניק לערב כזה את הזוהר ואת הרצון כמעט־להתחכך עם היפים והיפות.

"מושבי הסינאט"

מכיוון שהקהל זורם, יכול היה ג'רי באס להקפיץ את מחירי הכרטיסים מ־15 דולאר (היקר ביותר) כשרכש את החברה, ל־150, כיום. הסיסמא שלו: "הספורט הוא בידור. מי שלא בא – מחמיץ. הקהל רוצה מנצחים – וגם הרבה שעשוע והנאה".

הלייקרס, כאורח טבעי – ובעיקר עקב הצלחותיה השנה – היא המרכיב החשוב ביותר באימפריה הזאת. יש לה 16 אלף צופים, בממוצע למשחק – הקהל השלישי בדירוג קהלי הנ.ב.א. סעיף תשלומי השכר בעונה, לשחקנים, הוא הגדול ביותר בליגה – העונה הגיע ל־9.5 מיליון דולאר. החברה משלמת יותר מ־10 מיליון דולאר בעונה, לשלטונות מס ההכנסה.

שאר הקבוצות שבבעלות ג'רי באס אינן מצליחות כל כך: קבוצת ההוקי הפגינה העונה יכולת בינונית אם לא למטה מזה ולכן איננה מושכת קהל רב. כך גם קבוצת הכדורגל. שתיהן יחד פועלות על הפסדים. העונה הגיעו הפסדיהן יחד ל־1.5 מיליון דולאר. גם ערבי האיגרוף עדיין אינם מכניסים רווחים. אבל לג'רי באס יש "נשימה ארוכה" והוא גם הצליח לדוג כמה פטרונים עשירים לאירועים פחות־פופולאריים שמתקיימים בפורום. הוא מכר שם 2100 מקומות, הטובים ביותר באולם – כינו אותם "מושבי הסינאט" – תמורת 6000 דולאר לעונה. בעד הכסף הזה אפשר לראות את כל 250 או יותר האירועים שמתרחשים מדי שנה בפורום. לא תאמינו, אבל כל הכרטיסים הללו נמכרו עוד בתחילת העונה.

תחזיטוטו

שישו שכטמן

אוסטרליה: כמעט הסוף

מחזור הטוטו, השבת, הוא הלפני אחרון במשחקי הליגות האוסטרליות. בשבעת המחזורים שהיו עד עתה, היה ריבוי מנחשי פרס ראשון, או שלא הצליחו לנחש כלל את הפרס הראשון. הסיבה לכך: כל המנחשים ניזונים מאותה אינפורמציה על התוצאות. כשאין הפתעות – מנחשים הרבה. כשיש הפתעות – אפילו אחת או שתיים – נכשלים כהן כל המנחשים. עצתנו: שחקו בעיקר על־פי הטבלאות, נסו לתפוס הפתעה אחת גדולה. אם תצליחו בבחירה, בדרך־כלל זה יספיק.

צריך לשים לב גם לעובדה שמשחקי הליגה באוסטרליה מתקרבים לסיומם. כמו בארץ, גם שם עולים אחוזי ההצלחה של קבוצות התחתית לקראת סיום העונה. מארבעת מוניות הליגות, שהטוטו נערך עליהן, רק אחת הצליחה לזכות במלוא הנקודות (!) צריך גם להתחשב במצב הקבוצות שבשבילן "הליגה נגמרה" ואין להן מה לחפש, בצמרת או בתחתית.

אחרי כל זה שיהיה לכם בהצלחה, ובמזל.

תחזית למחזור 48

1. אלטונה־גייט – וריבי. חמשת המשחקים הראשונים בטופס הם מהליגה הראשונה של ויקטוריה. אלופת התיקו, וריבי, מתארחת אצל קבוצה שטרם סיימה העונה בתיקו במגרשה. וריבי לא ניצחה למעלה מחודשיים.

2. דונקאסטר – דנדנונג־צפון. הקבוצה הביתית שניצחה אשתקד 2–1, נלחמת על מקומה בליגה מול קבוצה שבשבילה הליגה נגמרה וסיימה עד כה רק משחק אחד בתיקו. משולש.

3. אסנדון־סיטי – בולין. משחק בין שתי העולות החדשות לליגה הראשונה, כשלשתיהן יש עדיין סיכוי לעלות לליגה הראשונה. הביתיים ניצחו אשתקד 2–1 ובשבת הקרובה שום תוצאה לא תפתיע.

4. מלבורן – נוקס־סיטי. מי שמחפש הפתעות יכול לנסות במשחק זה. מבחינת יחסי הכוחות, יש עדיפות ברורה לאורחים על פני קבוצה שהשיגה רק נצחון אחד וספגה 40 שערים.

5. נונאודינג – מלבורן דרום. קרב נגד הירידה בין שתי קבוצות חלשות כשהמפסידה במצב מאד לא נעים. אנחנו מסמנים משולש. מי שרוצה לחסוך יכול לסמן x "סולו", כמו בשנה שעברה (1–1).

6. אלטונה־סיטי – סאנדרינגהאם. עברנו לליגה השניה בויקטוריה. האורחים שניצחו בשנה שעברה 3–0 השיגו נצחון רביעי רצוף ונצמדו למובילת הטבלה, שהפסידה השבת. סאנדרינגהאם היא הקבוצה היחידה בליגה שטרם הפסידה העונה, במשחק חוץ. הניחוש שלנו: 1, 2.

7. קליפטון־היל – דנדנונג־סיטי. הקבוצה הביתית עלתה השנה מהליגה השלישית ומנסה לתפוש את אחד משני המקומות הראשונים ולעלות לליגה הראשונה. למרות שנחלשה במקצת בחודש האחרון (רק 4 נקודות), עדיין יש לה סיכוי. משולש.

8. דובטון – פרהאראן סיטי. מזלה של דובטון שירדה השנה מהליגה הראשונה, שבטבלה 2 קבוצות גרועות ממנה, אחרת היתה יורדת עוד ליגה... בחמשה משחקיה האחרונים השיגה נקודה בודדת. 1 "בלי פחד".

9. אלתהאם – המליך. בחמשת המשחקים האחרונים, ספגו האורחים 16 שערים (!) התוצאות הגבוהות מלמדות שהקבוצה השלימה עם ירידתה לליגה השלישית. 1 סולו.

10. ווסט־גייט – וויברלי. שימו לב למאזנה של ווסט־גייט במשחקי הבית: 8 משחקים – 8 נצחונות ויחס שערים 7:31. בשנה שעברה הם ניצחו 1–0. לאורחים, הפסד כורד בחמשת המחזורים האחרונים. משולש.

11. קמבלטאון – טהינג. ארבעת המשחקים האחרונים בטופס הם מהליגה של דרום אוסטרליה. האורחים זכו בשבת בנצחון חשוב, במאבק הבריחה מהתחתית. נצחון שני רצוף לקבוצה שהשיגה 2 נצחונות כל עונה (ואחר כך 2 נצחונות – טכני) מאד לא סביר. 1, x.

12. סנטראל – פולוניה. למרות ש"הפולנים" ספגו חמישיה בשבת שעברה ואיבדו כל עניין בליגה, הם ינצחו קבוצה שטרם ניצחה העונה והבקיעה במשחקי הבית רק 2 שערים. 2.

13. קרואטיה – פרה־היל. בשנה שעברה ניצחו הביתיים 4–1. האורחים זכו בשבת שעברה בנצחון ראשון, לאחר חודש. הביתיות והיתרון האיכותי נוטים בבירור לצד קרואטיה.

14. קאמברלאנד – ליון גרנז'. לאחר שנה בליגה השניה חזרה המארחת לראשונה ועתה נאבקת שם על מקומה. הקבוצה כבר השיגה כמה תוצאות תיקו וננסה לכן 1, 2.

דרום אוסטרליה
(לאחר 18 מחזורים)

.1	סאליסבורי	9–25	28
.2	הלאס	19–37	26
.3	קרואטיה	10–30	26
.4	וודביל	17–30	26
.5	קמבלטאון	17–23	20
.6	פרה־הילס	20–30	19
.7	פולוניה	29–26	18
.8	ליון גרנז'	32–22	17
.9	אזורי	23–12	11
.10	טורנס	25–13	10
.11	קמברלנד	33–16	10
.12	סנטראל	38–8	5

ויקטוריה (ליגה א')
(לאחר 18 מחזורים)

.1	בולין	10–26	28
.2	סאנבורי	14–29	26
.3	רינגווד־סיטי	9–27	24
.4	אלטונה־גייט	15–22	22
.5	אלביון	19–26	22
.6	דנדנונג צפון	16–28	21
.7	אסנדון־סיטי	21–32	21
.8	נוקס־סיטי	20–25	20
.9	וריבי	18–16	16
.10	ריצ'מונד	28–12	12
.11	מלבורן דרום	26–18	11
.12	נונאודינג	22–13	10
.13	דונקסטר	37–14	9
.12	מלבורן	40–7	6

* משחק חסר

ויקטוריה (ליגה ב')
(אחרי 18 משחקים)

.1	מורולבארק	[illegible]	[illegible]
.2	ווסט־גייט	[illegible]	[illegible]
.3	סאנדרינגהאם	[illegible]	[illegible]
.4	קליפטון־היל	[illegible]	[illegible]
.5	פרהאראן	[illegible]	[illegible]
.6	דילונג־צפון	[illegible]	[illegible]
.7	וויברלי	[illegible]	[illegible]
.8	דאנדנונג־סיטי	[illegible]	[illegible]
.9	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.10	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.11	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.12	[illegible]	[illegible]	[illegible]
.13	[illegible]	[illegible]	[illegible]

הצעות השבוע

שיטות מלאות

סולידי

	1	x	2
1	X		
2	X		
3		X	
4	X		
5		X	X
6	X		X
7		X	
8		X	
9	X	X	
10	X		
11			X
12	X	X	
13			X
14			X

שלשות – / כפולים 4 / טורים 16

הפתעות

	1	x	2
1	X		X
2	X	X	
3		X	
4		X	
5	X	X	
6			X
7	X		
8	X		X
9		X	
10	X		X
11	X		
12		X	X
13	X		
14		X	

שלשות – / כפולים 6 / טורים 64

הגיוני

	1	x	2
1	X		
2	X	X	X
3	X		X
4	X		X
5		X	
6		X	
7	X		
8	X		X
9	X	X	
10	X		
11	X	X	
12			X
13	X		
14		X	X

שלשות 1 / כפולים 6 / טורים 192

לעשירים

	1	x	2
1	X		
2			X
3	X		X
4			X
5	X	X	
6	X	X	X
7	X	X	
8			X
9	X	X	
10	X		
11	X	X	X
12			X
13	X		
14	X	X	X

שלשות 3 / כפולים 4 / טורים 432

שיטה מצומצמת

	1	x	2
1	X	X	
2	X	X	X
3	X	X	X
4			X
5	X	X	X
6	X		X
7	X	X	X
8			X
9	X		
10	X	X	X
11	X	X	
12			X
13	X		
14	X		X

שלשות 5 / כפולים 4 / 3888 טורים מלא / 24 טורים בשיטה המצומצמת

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x
2	2	x	1	2	x	1	2	x	1
3	x	1	2	1	2	x	2	x	1
4	2	2	2	2	2	2	2	2	2
5	1	2	x	x	1	2	2	x	1
6	12	12	12	12	12	12	12	12	12
7	2	2	2	x	x	x	2	1	1
8	2	2	2	2	2	2	2	2	2
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2	1x2
11	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x	1x
12	2	2	2	2	2	2	2	2	2
13	1	1	1	1	1	1	1	1	1
14	12	12	12	12	12	12	12	12	12

טובע בירוק

אלכס דורון

"השחקן של אמריקה", הציע לכנותו בוב סאקאמוטו, כתב של "שיקאגו טריביון". באנגלית זה מצלצל: "AMERICA'S PLAYER". כבר לאחר העונה הראשונה שלו בנ.ב.א. הצביעו עליו כעל "יורשו של הדוקטור" ולאחר שג'וליוס ארווינג, ד"ר ג'יי, פרש ל"גימלאות", ג'ורדן הוא זה שיעניק מעתה לליגה את ה"סטייל".

ו"סטייל" - זה שם המשחק שלו במגרש ומחוצה לו.

מייקל ג'ורדן השיג בעונה האחרונה ממוצע של 37.1 נקודות למשחק – יותר מ־3000 בסך הכל – ועדיין הוא מפגר אחרי ממוצעי־השיא של חמשת הגדולים בכל הזמנים: ווילט צ'מברליין – 44.8 ובעונת 1963 במדי פילדלפיה), ריק בארי – 35.6 נקודות ובעונת 1967, בסאן פרנציסקו), קארים עבדול ג'אבאר – 34.84 (ב־1972, במילוואקי), אלג'ין ביילור – 34.77 (ב־1961, בלייקרס), בוב מאקאדו – 34.5 וב־1975, בבאפאלו).

"בן אלהים"

ג'ורדן קלע העונה 36.2 אחוז מסך הכל הנקודות של שיקאגו וב־30 משחקים קלע יותר מ־40 נקודות.

השיא שלו 63 נקודות נגד בוסטון סלטיקס עם לארי בירד – בעונה הקודמת. מיד לאחר אותו משחק הכריז בירד: "הלילה ראיתם את בן אלהים"...

יש כיום לג'ורדן יותר מעריצים מלכל שחקן אחר בליגה, כולל "הקסם השחור" מלוס אנג'לס, מג'יק ג'ונסון. הנתון שמוכיח זאת הוא תוצאת המישאל בין חובבי הליגה, לבחירת השחקנים לאירוע השנתי מזרח נגד מערב. ג'ורדן קיבל העונה שיא של 1,141,733 קולות. "התרגשתי מכך שכל כך הרבה חובבי כדורסל אוהבים את הסגנון שלי", אמר ג'ורדן והוסיף: "זה מחייב אותי, לא אוכל עוד לאכזבם". וגם זה סגנון ג'ורדן.

אבל מעבר לכל זה, יש כמובן גם הרבה כסף וג'ורדן ממש "טובע" בדולארים. סדר היום שלו תובעני ביותר – והתוצאה: "משאבת הדולארים" עובדת בלי הפסק וחשבון הבנק שלו עולה ותופח בהתמדה. "הוא ממריא לגבהים חדשים ומצדיק את כינויו האחר: 'אייר ג'ורדן'", כתב עליו העונה דייויד דופרי, ביומון USA TODAY.

לוח זמנים אופייני

הנה לוח זמנים מאד אופייני מהעונה האחרונה: יום ב' – צילומים לסרטון פירסומת של קוקה קולה. יום ג' – משחק בשיקאגו. יום ד' – באולפן הטלויזיה בתוכנית 60 MINUTES. יום ה' – משחק במילוואקי. יום ו' – טיסה לסיאטל. שבת – משחק. יום ג' – משחק בשיקאגו. יום ד' – צילומים לסרטון פירסומת של "נייק". יום ה' – צילומים לסרטון פירסומת ולקלטות וידיאו עבור רשת מזללות מקדונאלד'ס. יום ו' – משחק בשיקאגו. שבת – משחק בניו־יורק. יום א' – הופעה בתצוגת מכוניות חדשות בשיקאגו וגם הקלטה באולפן טלויזיה, עבור פירסומת לקוקה קולה.

ואם זה לא מספיק, אז בין לבין היו גם ראיונות ל"פיפל מגזין", ל"אבוני" (מגזין צבעוני של שחורים), ל"אינסייד ספורט", לרשת הטלויזיה בכבלים CNN, ל"לייף סטייל" ל"פיימוס"...

"להיות מייקל ג'ורדן זו עבודה קשה, פול־טיים ג'וב – אבל גם הרבה מאד בידור", הוא אמר.

ג'ורדן, 24, השלים עתה את העונה השלישית שלו בחוזה לשבע שנים עם שיקאגו בולס, על סך 5.6 מיליון דולאר בסך הכל. אבל יש לו גם חוזה על 2.5 מיליון דולאר עם יצרנית נעלי הספורט "נייק", זו שעיצבה נעל מיוחדת הנושאת את שמו, "אייר ג'ורדן". בנוסף לכך הוא שותף בעסקי נדל"ן ומקרקעין מקליפורניה ועד פלורידה. הוא חתום על חוזים למבצעי קידום מכירות ופירסומת עם יצרנית ציוד הספורט "ווילסון" וכדורסל, בעיקר, חברת המכוניות "שברולט", עם "קוקה קולה", "מקדונאלד'ס" ויצרנית המזון המוכן "ג'ונסון".

דוגמן מצליח

ג'ורדן -- מעריץ של ססילי טייסון, סילבסטר סטאלונה וקוסבי – מרבה להשתתף בתצוגות אופנה. אומרים עליו שהוא דוגמן מצליח ופירוש הדבר, כמובן, הרבה מאד כסף.

עתה הוא נושא עיניו לקריירה בקולנוע והקיץ הוא משתתף בצילומי סרט שנושאו כדורסל ומבוסס על הספר "השמיים הם שדה המשחק"... הוא בעליה של חברת Jump לשיווק ומכירה (ר"ת של Universal Marketing & Promotions Jordan.

הוריו החיים בשארלוט, צפון קרוליינה, הם סגני הנשיאים של JUMP.

ג'ורדן הקפיץ בשיעורים ניכרים את מספר הצופים שבאים למשחקיה של שיקאגו. לעומת אשתקד עלה מספרם ב־25 אחוז, למרות ששיקאגו איננה מבעלות המאזן המרשים ביותר של הליגה. בכל זאת היא מושכת הקהל השניה בנ.ב.א. במשחקי חוץ – 16,595 צופים בממוצע.

לכל הנתונים הללו יש כמובן ביטוי בכסף – הרבה מאד כסף.

"אני אוהב כשהזרקורים מופנים אלי, אני אוהב את הסטייל הזה, אני אוהב את הכסף, אבל יותר מכל אני אוהב את הכדורסל", הכריז ומיד צבר לזכותו עוד כמה קולות של מעריצים, בעלי אוזן רגישה. ■

עשירי הנ.ב.א.

החוזה החדש שחתם קארים עבדול ג'אבאר עם הלייקרס – 5 מיליון דולאר לשנתיים, לפי 2 מיליון בעונה הקרובה ועוד 3 בעונה הבאה, האחרונה שלו בנ.ב.א., שבה ישלים 20 עונות בלייקרס – תקפיץ את הענק בן ה־40 לראש מצעד העשירים בליגה. אבל עדיין, בעונה הקרובה, הוא יהיה רק שלישי בדירוג (לפי 2 מיליון $ לעונה).

הנה תשעה עשירי הנ.ב.א. ושכרם השנתי בעונה הקרובה, בדולארים ולפי "גזטה דלו ספורט", מילאנו:

1. אקים אולג'וואן (יוסטון רוקטס) 2.20 מיליון
2. מוזס מאלון (וואשינגטון בולטס) 2.15 מיליון
3. קארים עבדול ג'אבאר (לייקרס) 2.00 מיליון
4. לארי בירד (בוסטון סלטיקס) 1.80 מיליון
5. קוין מקהייל (בוסטון סלטיקס) 1.60 מיליון
6. ג'ק סיקמה (מילוואקי באקס) 1.60 מיליון
7. רוברט פאריש (בוסטון סלטיקס) 1.50 מיליון
8. פאט יואינג (ניו יורק ניקס) 1,50 מיליון
9. רלף סמפסון (יוסטון רוקטס) 1.20 מיליון

21 משחקני הנ.ב.א. משתכרים מעל 1 מיליון דולאר בעונה. שלושה בלבד מעל 2 מיליון. מוזס מאלון הוא היחיד בכל שחקני הליגה שעבר ישירות מהתיכון לנ.ב.א., ללא תחנת ביניים בקולג'.

תיקרת הגג בסעיף השכר של השחקנים, היתה על פי הוראת הנהגת הליגה 4.9 מיליון דולאר אבל לכמה קבוצות, כמו הלייקרס, פילדלפיה ובוסטון, אושרו חריגות, סעיף השכר של הלייקרס מגיע ל־9.5 מיליון, סעיף השכר הועלה ב־700 אלף דולאר לעומת תיקרת אשתקד.

נתונים שונים שפורסמו במהלך העונה הצביעו על כך שההוצאה הכוללת הממוצעת של קבוצה בליגה, מגיעה ל־10 עד 15 מיליון דולאר לעונה.

כל אחת מ־23 חברות הנ.ב.א. מנוהלת בחברה מסחרית לכל דבר. יש בכל אחת מאמן ושני עוזרים (לפחות) וגם שני ציידי כשרונות (וכמובן מאמן כושר, רופא, שני שדרי טלויזיה ורדיו קבועים. הצוות המינהלי כולל לפחות 15 איש.

כשנודע על החוזה של ג'אבאר, מסרה א.פ. כי בשנת החוזה השניה שלו הוא יהיה גם מס. 1 בספורט המקצועני האמריקני כולו. ג'ים רייס מקבוצת הפוטבול בוסטון רד־סוקס משתכר 2.4 מיליון דולאר בעונה, דאן קוויסנברי מקנזס־סיטי רויאלס 2.3, ג'ורג' ברט מהרויאלס 2.2 מיליון.

בעונת החוזה האחרונה של מאלון בבולטס הוא ירויח 2.45 מיליון, זו תהיה רק בעוד שנתיים.

יוסטון הציעה עתה חוזה חדש לסמפסון 2.5 מיליון דולאר בשנה, ל־12 שנים, כמו לאקים – אבל סמפסון דורש חוזה טוב יותר...

מייקל ג'ורדן (בהטבעה אחורית ועם הלשון בחוץ, כרגיל): "אני אוהב את הסטייל הזה"

את
אוגוסט '87

תג מגזין לגברים

צופר עיתון לילדים

שי חינם סבון הוואי של "שמן"

אופנה
לעודנת
לנשואין

הופיע! הופיע! הופיע! הופיע!
272 עמודים

כולל "אתה" ו"צופר"

00088749

על השולחן ומתחתיו

יש כוכבים בספורט המקצועני שמתפרנסים יפה מאד גם מהטלת חיצים וביליארד ■ גדולי המרויחנים, בענפים שאינם בכותרות, אצלנו

סטיב יאנג (משמאל), שחקן הפוטבול האמריקני שחתם על החוזה המקצועני הארוך ביותר בהסטוריה – ל־43 שנה (!) – מציג את חולצתה של קבוצת "לוס־אנג'לס אכספרס", שהעזה לחתום על החוזה המיוחד הזה.

שם המשחק: כסף

תהילה, מדליות וגביעים אינם מספקים עוד את הספורטאים המודרניים. הם מופיעים כיום בתחרויות רק אם משלמים להם כעין יפה וגם עושים כסף טוב מחוץ לאולמות, לאיצטדיונים ולמסלולים, מצדיקים בכך את דברי הסופר הצרפתי אנדרה מאלרו: "המאה ה־20 היא המאה של הספורט".

קריירת הספורטאי קצרה־ימים וכה הוא עושה כסף מהשגיו ויכולתו. יש ספורטאים שמצאו דרכים לעקוף את תוקי המס במדינותיהם ולהשאיר בידיהם יותר הכנסות מחוזיהם השונים. היו ביניהם שמצאו מיקלט־מס במדינות אחרות (ראה השוודי ביורן בורג ש"נמלט" למונאקו).

טובי הספורטאים ניצבים גם לפני בעיות של פציעה, שעלולה לקצר את תקופת פעילותם, אך מבחינתם יהיה חמור יותר אם ייאבדו את הפופולאריות שלהם, שפירושה אבדן חוזים עם גורמים כלכליים שונים, שמאפשרים להם לנהל חיי מותרות בתקופת הפריחה של פעילותם כספורטאים.

לא רק כדורגלנים, טניסאים, כדורסלנים או גולפאים עושים כסף רב, כיום. גם אלופים ב...הטלת־חיצים (דארטס) – ספורט אנגלי מובהק – וגם סנוקר (ביליארד).

100 אלף $ מחיצים

דארטס ("אינדיק" – בישראל) נחשב שנים רבות לבידור של פאבים, עד שהטלויזיה באנגליה החלה לשדר תחרויות כאלו והעלתה אותן למעלת אירוע ספורטיבי. הבולט באלופיו עתה הוא אריק בריסטו, קוקני מלונדון, קצת מבולבל ו"מרחף". אבל עתה, בגיל 30, יכול בנו של הסייד קשה־היום להתגורר בוילה מפוארת וציורית במחוז סטאפורד ולטוס רק במחלקה הראשונה.

הוא מרויח מכל הופעה בדארטס 100 אלף דולאר ואז יורה למטרה תשעה חיצים בלבד. בריסטו נמצא עתה בדרך למעמד של מיליונר מוכר. עובדה שביטח את היד המטילה חיצים, ברבע מיליון ליש"ט... בכסף שהרויח עד כה רכש מיבנה ששימש מועדון כורים, במחוז מגוריו ועשהו למועדון פאר, עם קאבארט וחדרי תחרויות לעיסוקו הספורטיבי.

החוזה המרשים ביותר שנחתם אי פעם בספורט המקצועני, נעשה ב־1986 עם סטיב יאנג, שחקן פוטבול אמריקני שהוחתם בידי "לוס אנג'לס אכספרס" על חוזה ל־43 שנה (!) תמורת כ־60 מיליון דולאר.

אבל הכוכב הגדול של המשחק הזה, הוא הענק וויליאם "פריג'ידר" פרי, מה"שיקאגו ברס", שהחתימה את שחום העור השרירי, בן 23, על חוזה לפיו ישתכר 240 אלף דולאר בעונה, יחד עם חוזי פירסום וקידום מכירות על סכום משולש מזה. פרי העניק שמו ותמונותיו למסעי פירסום לתחתונים וגופיות, מכוניות, נעליים, קציצות המבורגר של מקדונאלד'ס וכמובן, עקב כינויו, למקררים חשמליים.

פרי הוא גם דוגמא טובה כיצד יכולה קריירה של כוכב להיות קצרה: סוכנות א.פ. מסרה עתה כי הקוארטר־בק דאג פלוטי, בעל פני התינוק, עשוי להיות האטרקציה החדשה בפוטבול ובהתאם גם חוזהו – מרשים יותר פי כמה מזה של פרי ה"פריג'ידר".

כמו אצל מהמאה ה־19

סנוקר פירושו הרבה כסף על השולחן ומתחתיו. סטיב דייויס נחשב מס. 1 בספורט זה ומאז נעשה מקצוען, לפני תשע שנים, הרויח 1.6 מיליון דולאר. סכום דומה עשה כשנה מחוזים שונים כפירסומת לתמרוקי גברים, אפטר־שייב וכו'.

בעונה האחרונה הרויח דייויס כ־330 אלף ליש"ט (כ־450 אלף דולאר). לא מכבר הופיע בסקוטלנד ובעד ארבעה ימי משחק קיבל 22 אלף ליש"ט.

החסות העיקרית לתחרויות הסנוקר ניתנת בידי חברת הסיגריות "רותמנ'ס", אף שבאחרונה אסר הבי.בי.סי. לשדר פירסומת לסיגריות, כחלק מהמסע נגד העישון. האיסור לא הבהיל את יצרנית הטבק הגדולה שהעמידה פרס 150 אלף דולאר, הגדול בהסטוריה של המשחק, למי שיזכה בעונה את בתואר המשולש: אליפות הליגה, הגביע והפרס הגדול.

דייויס חי בפאר, בנוסח אצולת הממון מהמאה הקודמת: נוהג בקארילאק שאורכו כ־10 מטר ויש בו טלויזיה בצבעים, מערכת וידיאו, מקרר־משקאות, סטריאו ל־4 רמקולים. מנהל עסקיו אחראי על כל חשבונותיו ואיסוף קפדני של כל הקבלות וחשבונות אחזקת הבית.

הברזילי – מס. 1

נהג מכוניות המירוץ, הברזילי איירטון סנה נחשב למרויחן מס. 1 בתחום זה. בעד נהיגת ה"לוטוס" שלו, במירוצי פורמולה 1, הוא מקבל השנה 4.6 מיליון דולאר ובשנה הבאה 5.4 מיליון. "לוטוס" מיוצרת בידי "הונדה" היפאנית וזו עומדת מאחורי חוזיו.

סנה זכה עד כה ארבעה פעמים בפרס הגדול ומרויח פי שלושה מנהג המירוצים האנגלי הטוב ביותר, נייג'ל מנסל, ב"וויליאמס" (1.5 מיליון). מומחים מעריכים שסנה מרויח עוד כמיליון דולאר בשנה, רק ממבצעי קידום מכירות ופירסומת – לא רע לבן 26 שהשתכר אשתקד רק מיליון דולאר. הצרפתי אלן פרוסט ב"מקלארן" משתכר 8 מיליון דולאר – אך ל־3 שנות־חוזה.

הבריטים סטיב קראם וסבסטיאן קו, המארוקי סעיד אוויטה והאמריקנים קארל לואיס ואדווין מוזס, הם בראש מצעד המרויחנים באתלטיקה. כל אחד מהם דורש ומקבל לפחות 20 אלף דולאר רק כדי להציב רגל על המסלול.

יש מחיר גם ל"משיכה"

קו נחשב ל"כמעט מיליונר". בטאון האתלטיקה RUNNERS WORLD דיווח שהתעריף של קארל לואיס להופעה, מגיע אף ל־50 אלף דולאר והוא העשיר באתלטי תבל. ב־1986 הרויח מתחרויות יותר מ־750 אלף דולאר. התעריף של אדווין מוזס מגיע גם ל־32 אלף דולאר, להופעה בציריך או בקריסטל־פאלאס, למשל. לפני תשע שנים קיבל רק 5000. האירי ריי פלין, תושב טנסי בארה"ב, משמש "ארנבת" (מושך) לטובי האתלטים (למשל אוויטה). התעריף שלו: 10 אלפים דולאר ל"משיכה".

ברנאר הינו, מנצח חמישה טור דה פראנס השתכר על־פי "אובזרוואטר" כ־750 אלף דולאר בשנה. אדי מרקס הבלגי, מנצח 5 טור דה פראנס, 3 אליפויות עולם, 5 ג'ירו דה־איטליה ובעל שיאי עולם הרויח בשנות ה־70 יותר מ־5 מיליון דולאר. שוגר ריי ליאונארד הרויח בקרב איגרוף אחד עם מארווין האגלר 12 מיליון ומעריכים כי עד כה "עשה קופה" של יותר מ־50 מיליון דולאר, באמצעות אגרופיו. ארנולד פאלמר, אלוף הגולף הגדול, עשה כנראה 100 מיליון... ■

